

1. Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo (toliau – PMĮ) papildymo nauju PMĮ 2 straipsnio 4¹ dalies apibendrintu paaiškinimu (komentarų) projektas.

4¹. Kontroliuojamasis užsienio apmokestinamasis subjektas (toliau – kontroliuojamasis užsienio subjektas):

- 1) kontroliuojamasis užsienio apmokestinamasis vienetas;**
- 2) Lietuvos vieneto nuolatinė buveinė, kurios pajamos nepriskiriamos Lietuvos vieneto mokesčio bazei pagal šio Įstatymo 4 straipsnio 1 dalį.**

(KEISTA: 2018 12 06 įstatymu Nr. XIII-1697 (nuo 2019 01 01))

Komentaras

1. Kontroliuojamojo užsienio apmokestinamojo vieneto sąvoka apibrėžta PMĮ 2 str. 4² dalyje (žr. šios dalies komentarą);

2. Nuolatinės buveinės sąvoka apibrėžta PMĮ 2 str. 22 dalyje (žr. šios dalies komentarą);

3. Šia straipsnio dalimi nustatyta, kad kontroliuojamu užsienio subjektu yra laikomas ne tik kontroliuojamasis užsienio apmokestinamasis vienetas, bet ir Lietuvos vieneto nuolatinė buveinė, kurios pajamos nepriskiriamos Lietuvos vieneto mokesčio bazei pagal PMĮ 4 straipsnio 1 dalį (žr. šios dalies komentarą).

4. Jei Lietuvos vienetas turi nuolatinę buveinę, esančią tikslinėje teritorijoje, pozityviųjų pajamų apskaičiavimo tikslais tose teritorijose esanti nuolatinė buveinė nelaikoma kontroliuojamuoju užsienio subjektu, o jos pajamos įtraukiamos į Lietuvos vieneto pelno mokesčio bazę ir apmokestinamos bendra PMĮ nustatyta tvarka.

2. PMĮ papildymo nauju PMĮ 2 straipsnio 4² dalies apibendrintu paaiškinimu (komentarų) projektas.

4². Kontroliuojamasis užsienio apmokestinamasis vienetas (toliau – kontroliuojamasis užsienio vienetas) – užsienio vienetas, kuriame Lietuvos vienetas vienas arba kartu su susijusiais asmenimis paskutinę to užsienio vieneto mokesčio laikotarpio dieną tiesiogiai ar netiesiogiai valdo daugiau kaip 50 procentų akcijų (dalių, pajų), balsavimo teisių ar teisių į paskirstytinojo pelno dalį arba išimtinių teisių jas įsigyti.

(KEISTA: 2018 12 06 įstatymu Nr. XIII-1697 (nuo 2019 01 01))

Komentaras

Šioje straipsnio dalyje nustatyta, kad, užsienio vienetas, laikomas kontroliuojamuoju Lietuvos vieneto, jeigu:

1) jis yra kontroliuojančio asmens kontroliuojamas paskutinę to užsienio vieneto mokesčio laikotarpio dieną ir

2) jame kontroliuojantis Lietuvos vienetas vienas arba kartu su susijusiais asmenimis tiesiogiai ar netiesiogiai valdo daugiau kaip 50 procentų akcijų (dalių, pajų), balsavimo teisių ar teisių į paskirstytinojo pelno dalį arba išimtinių teisių jas įsigyti.

Kai Lietuvos vienetas užsienio vienetą kontroluoja kartu su susijusiais asmenimis, Lietuvos vienetas laikomas kontroliuojančiuoju vienetu, neatsižvelgiant į tai, kokią dalį kontroliuojamame užsienio vienete jis vienas tiesiogiai ar netiesiogiai valdo, jei tas Lietuvos vienetas kartu su susijusiais asmenimis paskutinę to užsienio vieneto mokesčio laikotarpio

dieną tiesiogiai ar netiesiogiai valdo daugiau kaip 50 procentų akcijų (dalių, pajų), balsavimo teisių ar teisių į paskirstytinojo pelno dalį arba išimtinių teisių jas įgyti.

Susijusių asmenų sąvoka pateikiama PMĮ 2 str. 33 dalyje (žr. PMĮ 2 str. 33 dalies komentarą).

3. PMĮ 2 straipsnio 7 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimo projekto lyginamasis variantas.

„7. Vienetų grupė – grupė, kurią sudaro ~~patronuojantis~~ **patronuojantysis** vienetas ir jo **patronuojamasis** (dukterinis) arba keli **patronuojamieji** (dukteriniai) ~~apmokstinamieji~~ vienetai, kuriuose ~~patronuojantis~~ **patronuojantysis** vienetas ~~turi~~ **tiesiogiai arba netiesiogiai valdo** daugiau kaip 25 procentus akcijų (~~pajų~~, dalių, **pajų**), balsavimo teisių ar teisių į paskirstytinojo pelno dalį arba išimtinių teisių jas įsigyti.“

(KEISTA: 2018 12 06 įstatymu Nr. XIII-1697 (nuo 2019 01 01))

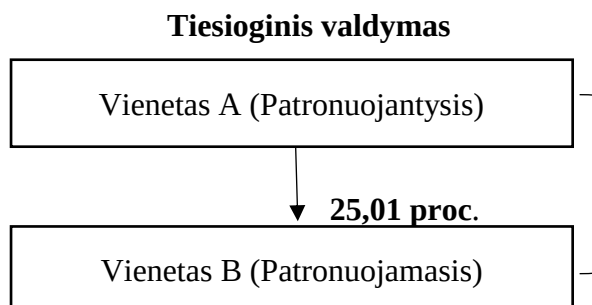
Komentaras

1. Šioje straipsnio dalyje nustatyta, kad vienetų grupę sudaro **patronuojantysis** vienetas ir jo **patronuojamasis** (dukterinis) arba keli **patronuojamieji** (dukteriniai) vienetai, kurie valdomi tiesiogiai ar netiesiogiai.

2. Vienetas laikomas **patronuojančiuoju** vienetu kito vieneto atžvilgiu, jei ~~jam priklauso~~ **jis tiesiogiai ar netiesiogiai valdo** daugiau kaip 25 proc. to kito vieneto akcijų, pajų ar dalių, **balsavimo teisių ar teisių į paskirstytojo pelno dalį arba išimtinių teisių jas įsigyti**. Jei vienetas ~~tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso~~ **valdo** iki 25 proc. arba lygiai 25 proc. akcijų, pajų ar dalių, **balsavimo teisių ar teisių į paskirstytojo pelno dalį arba išimtinių teisių jas įsigyti**, toks vienetas nelaikomas **patronuojančiu** vienetu.

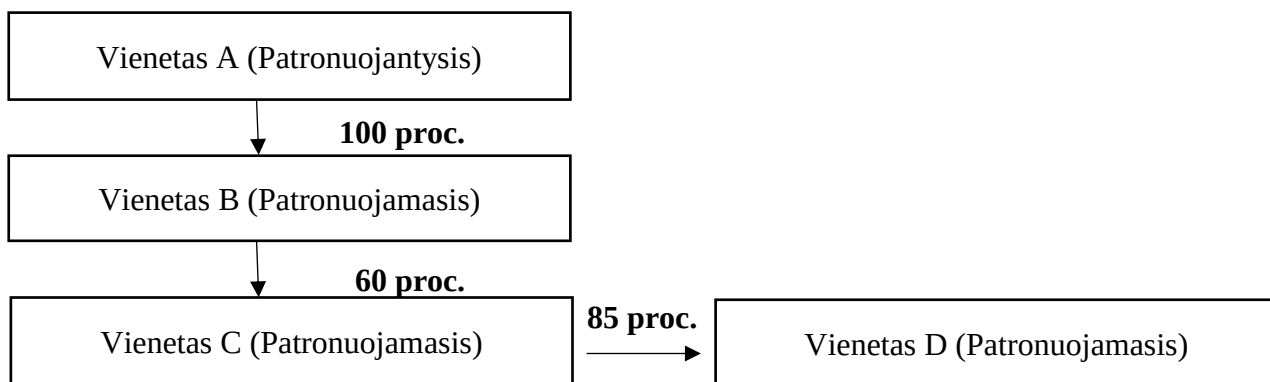
3. Pagal vienetų grupės sąvokos apibrėžimą, sprendžiant ar vienetas yra laikomas **patronuojančiuoju**, vertinamas ne tik kito vieneto akcijų, pajų ar dalių valdymas, bet ir balsavimo teisių ar teisių į paskirstytinojo pelno dalį arba išimtinių teisių jas įsigyti valdymas.

Pavyzdys

Patronuojantysis vienetas A valdo 25,01 proc. vieneto B akcijų, kurios suteikia daugiau kaip 25 proc. balsų visuotiniame akcininkų susirinkime.

Netiesioginis valdymas

Patronuojantysis vienetas A netiesiogiai valdo:

- 1) C vieneto 60 proc. akcijų per tiesiogiai kontroliuojamą vienetą B (100 proc.) ir
- 2) D vieneto 51 proc. ($85 \times 60 / 100$) akcijų per tiesiogiai kontroliuojamą vienetą B (100 proc.) ir netiesiogiai kontroliuojamą vienetą C (60 proc.).

4. PMĮ 2 straipsnio 29 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentaro) pakeitimo projekto lyginamasis variantas.

„29. Pozityviosios pajamos – visos kontroliuojamojo užsienio vieneto subjekto, įregistruoto ar kitaip organizuoto valstybės arba zonos, nustatytose šio įstatymo 39 straipsnio 4 dalyje, pajamos ar jų dalis, įskaitomos į Lietuvos kontroliuojančiojo vieneto pajamas šio Įstatymo 39 straipsnyje nustatyta tvarka. Kontroliuojamojo užsienio vieneto pajamos ar jų dalis įskaitomos paskutinę kontroliuojamojo užsienio vieneto mokestinio laikotarpio dieną proporcingai Lietuvos vieneto turimų valdomų akcijų (dalių, pajų), balsų balsavimo teisių ar teisių į kontroliuojamojo vieneto pelną paskirstytinojo pelno dalį arba išimtinių teisių jas įsigyti skaičiui.“.

(KEISTA: 2018 12 06 įstatymu Nr. XIII-1697 (nuo 2019 01 01))

Komentaras

1. Pozityviosios pajamos yra užsienio kontroliuojamų vienetų ne aktyvios veiklos pajamos, t.y. palūkanų pajamos, autorinis atlyginimas, lizingo (finansinės nuomos) pajamos, turto vertės padidėjimo pajamos, dividendai ir kitos pajamos. pagal šios dalies nuostatas suprantamos kaip kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamos ar jų dalis, kurios įskaitomos į Lietuvos vieneto pajamas PMĮ 39 straipsnyje nustatyta tvarka (žr. PMĮ 39 str. komentarą).

— 2. Tam tikrais atvejais į pozityvias pajamas įtraukiamos ir aktyvios veiklos pajamos. Šios pajamos apmokestinamos nelaukiant, kol jos bus įtrauktos į kontroliuojančiojo Lietuvos vieneto pelno mokesčio bazę kaip iš kontroliuojamojo vieneto gautas pelnas ar jo dalis, mokestinio laikotarpio paskutinę dieną įskaitant jas į kontroliuojančiojo vieneto pajamas. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2002 m. balandžio 12 d. [nutarimu Nr. 517](#) (Žin., 2002, Nr. 40-1497; Nr. 102-4560) PMĮ 39 str. nustatė pozityviųjų pajamų apskaičiavimo, įtraukimo į kontroliuojančio Lietuvos apmokestinamojo vieneto pajamas tvarka ir pajamų, neįtraukiamų į pozityviasias pajamas, rūšis.

3. Kontroliuojamojo užsienio apmokestinamojo subjekto sąvoka apibrėžta PMĮ 2 str. 4¹ dalyje (žr. PMĮ 2 str. 4¹ dalies komentarą).

4. Kontroliuojamojo apmokestinamojo vieneto sąvoka apibrėžta PMĮ 2 str. 4 dalyje (žr. PMĮ 2 str. 4 dalies komentarą).

5. Kontroliuojamojo užsienio vieneto pajamos ar jų dalis įskaitomos paskutinę kontroliuojamojo užsienio vieneto mokestinio laikotarpio dieną proporcingai Lietuvos vieneto valdomų akcijų (dalių, pajų), balsavimo teisių ar teisių į paskirstytinojo pelno dalį arba išimtinių teisių jas įsigyti skaičiui.

5. PMĮ 2 straipsnio 38 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarą) pakeitimo projekto lyginamasis variantas.

„38. Tikslinė teritorija – užsienio valstybė arba zona, kuri yra įtraukta į finansų ministro nustatytą Tikslinių teritorijų sąrašą. Į šį sąrašą užsienio valstybė arba zona įtraukiama, jeigu atitinka bent du iš šioje dalyje nustatytų kriterijų.“

(KEISTA: 2018 12 06 įstatymu Nr. XIII-1697 (nuo 2019 01 01)).

Komentaras

1. Finansų ministras, vadovaudamasis PMĮ 2 str. 23 38 dalyje nustatytais tikslinių teritorijų kriterijais, 2001 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 344 „Dėl tikslinių teritorijų sąrašo patvirtinimo“ patvirtino tikslinių teritorijų sąrašą ([Žin., 2001, Nr. 110-4021](#); dalinisiai pakeitimais patvirtintasi finansų ministro 2002 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. 94.); **tikslinių teritorijų sąrašas išdėstytas nauja redakcija ir patvirtintas finansų ministro 2023 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 1K-389). Tikslinių teritorijų sąrašas nuolat peržiūrimas ir, esant poreikiui, keičiamas.**

2. Šioje straipsnio dalyje nurodyta, kad į tikslinių teritorijų sąrašą valstybė ar zona įtraukiama, jeigu atitinka bent du PMĮ 2 straipsnio 38 dalyje nustatytus kriterijus, todėl, vertinant, ar tam tikra užsienio valstybė arba zona yra laikoma tiksline teritorija, **vienetui papildomai atitikties nurodytiems kriterijams įrodinėti nereikia.**

3. Tikslinių teritorijų sąraše nustatytoje užsienio valstybėse arba zonose įregistruotų ar kitaip organizuotų vienetų sandoriams su Lietuvos Respublikos vienetais taikomi PMĮ nustatyti lengvatų taikymo apribojimai ir kitos mokesčio bazę apsaugančios taisyklės (pvz., 12 str. 5, 8, **9, 18** punktai, ~~26 str. 1 dalies 5 punktas~~, 31 str. 1 dalies 8 punktas, 31 str. 2 dalis, 34 str. 2 dalis ir kt.).

6. PMĮ 2 straipsnio 41 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarą) pakeitimo projekto lyginamasis variantas.

„41. Kitos šiame Įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme (toliau – Mokesčių administravimo įstatymas), Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse (toliau – Civilinis kodeksas), Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse (toliau – Baudžiamasis kodeksas), **Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos draudimo įstatyme** ir Lietuvos Respublikos kino įstatyme, kiek tai neprieštarauja šiam Įstatymui (išskyrus Civilinio kodekso įsakmiai nurodytus atvejus).“

(KEISTA: 2018 12 06 įstatymu Nr. XIII-1697 (nuo 2019 01 01)).“

Komentaras

1. [Mokesčių administravimo įstatyme](#) sąvokos yra apibrėžtos 2 straipsnyje.
2. PMĮ vartojamos Civiliniame kodekse apibrėžtos sąvokos suprantamos taip, kiek tai neprieštarauja šiam Įstatymui.
3. PMĮ 31 straipsnio 1 dalies 20 punkte vartojamos Baudžiamojo kodekso (toliau – BK) uždraustų veikų, įskaitant kyšius, sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos BK, kiek tai neprieštarauja šiam Įstatymui.
4. **PMĮ 30 straipsnio 4 ir 5 dalyse, 30¹ straipsnio 4 dalyje, 7 dalies 2 punkte, 43 straipsnio 1 dalyje vartojamos finansų įstaigos sąvokos, suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatyme, kiek tai neprieštarauja šiam Įstatymui.**
5. **PMĮ 12 straipsnio 4 punkte, 16 punkte, 17 straipsnio 2 dalies 9 punkte, 27 straipsnyje, 30¹ straipsnio 4 dalyje, 7 dalies 2 punkte, 58 straipsnio 7 dalyje vartojamos draudimo įmonės sąvokos, suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos draudimo įstatyme, kiek tai neprieštarauja šiam Įstatymui.**
6. PMĮ 17² ir 46² straipsniuose vartojamos filmo gamybos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos kino įstatyme, kiek tai neprieštarauja šiam Įstatymui.
(pagal 2017-06-23 VMI prie FM raštą Nr. (18.-10-31-1E)-RM-20175)

7. PMĮ 4 straipsnio 2 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentaro) pakeitimo projekto lyginamasis variantas.

„2. Į Lietuvos vieneto pajamas taip pat įskaitomos ~~kontroliuojamojo užsienio vieneto~~ pozityviosios pajamos ~~arba jų dalis~~ šio Įstatymo 39 straipsnyje nustatyta tvarka. Į Lietuvos vieneto (Europos ekonominių interesų grupės dalyvio) pajamas taip pat įskaitomos tos Europos ekonominių interesų grupės pajamos šio Įstatymo 39¹ straipsnyje nustatyta tvarka.“

(KEISTA: 2018 12 06 įstatymu Nr. XIII-1697 (nuo 2019 01 01))

Komentaras

1. ~~Kontroliuojamojo užsienio vieneto~~ **subjekto** pozityviosios pajamos turi būti įskaitomos į jį kontroliuojančio Lietuvos vieneto mokesčio bazę, neatsižvelgiant į tai, kad šis Lietuvos vienetas tokių pajamų negauna.

~~Kontroliuojančio Lietuvos vieneto kontroliuojamojo užsienio vieneto~~ **P**pozityviosios pajamos, apibrėžtos PMĮ 2 str. 24 **29** dalyje (žr. **PMĮ 2 str. 29 dalies komentarą**), į Lietuvos vieneto per mokestinį laikotarpį gautas pajamas įskaitomos ~~proporcingai~~ paskutinę **kontroliuojamojo užsienio vieneto** mokestinio laikotarpio dieną **proporcingai** jo turimam kontroliuojamojo užsienio vieneto akcijų (dalių, pajų), ~~balsų balsavimo teisių arba kitų~~ **balsavimo teisių** į paskirstytinojo pelno dalį ar išimtinių teisių jas išgyti skaičiui.

~~Kontroliuojamojo užsienio subjekto pozityviųjų pajamų įtraukimo tvarką nustato LR Vyriausybė arba jos įgaliota institucija~~ **Lietuvos vienetas apskaičiuoja ir apmokestina PMĮ 39 straipsnyje nustatyta tvarka** (žr. PMĮ 39 str. 2 ~~dalies~~ **komentarą**).

2. Į Lietuvos vieneto, Europos ekonominių interesų grupės (toliau – EEIG) dalyvio, pajamas turi būti įskaitomos EEIG pajamos. Šios pajamos Lietuvos vienetai priskiriamos PMĮ 39-4¹ str. nustatyta tvarka.“

(papildyta pagal VMI prie FM 2004-09-08 [raštą](#) Nr. (18.11-25-1)-R-8988)

8. PMĮ 39 straipsnio apibendrinto paaiškinimo (komentaro) išdėstyto nauja redakcija projektas.

39 STRAIPSNIS. Pozityviųjų pajamų apskaičiavimas ir apmokestinimas.

1. Pozityviosios pajamos yra apmokestinamos pagal šio straipsnio nuostatas, jeigu:

1) kontroliuojamasis užsienio vienetas yra įregistruotas ar kitaip organizuotas tikslinėje teritorijoje arba

2) kontroliuojamojo užsienio subjekto pasyviosios pajamos viršija 1/3 visų to kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinio laikotarpio pajamų ir

3) kontroliuojamojo užsienio subjekto faktinis pelno mokestis, apskaičiuotas nuo to kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų pagal toje užsienio valstybėje taikomas pelno mokesčio ar jam tapataus mokesčio taisykles, yra mažesnis negu 50 procentų faktinio pelno mokesčio, kuris būtų apskaičiuotas nuo to kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų pagal šio Įstatymo nuostatas. Taikant šį punktą, neatsižvelgiama į kontroliuojamojo užsienio vieneto per nuolatinę buveinę kitoje užsienio valstybėje uždirbtas pajamas, kurios nėra apmokestinamos užsienio valstybėje, kurioje įregistruotas ar kitaip organizuotas kontroliuojamasis užsienio vienetas. Taikant šį punktą, į pozityviasias pajamas įtraukiamos tik kontroliuojamojo užsienio subjekto pasyviosios pajamos.

(KEISTA: 2018 12 06 įstatymu Nr. XIII-1697, taikoma apskaičiuojant 2019 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Šioje straipsnio dalyje nustatyta, kad pozityviųjų pajamų apmokestinimo taisyklės be išimčių taikomos Lietuvos vienetais, valdantiems kontroliuojamuosius užsienio vienetus, įregistruotus ar kitaip organizuotus tikslinėse teritorijose. Pagal PMĮ nustatytą tvarką, nustatant tikslinėje teritorijoje registruoto ar kitaip organizuoto vieneto pozityviasias pajamas, imamos visos (tiek aktyvios, tiek pasyvios veiklos) tokio kontroliuojamojo užsienio vieneto atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamos.

2. Pozityviųjų pajamų apmokestinimo taisyklės taikomos ir Lietuvos vienetais, valdantiems ne tikslinėse teritorijose įregistruotus ar kitaip organizuotus kontroliuojamuosius užsienio subjektus (kontroliuojamuosius užsienio apmokestinamuosius vienetus ir Lietuvos vienetų nuolatinės buveinės, kurių pajamos nepriskiriamos Lietuvos vieneto pelno mokesčio bazei pagal PMĮ 4 str. 1 dalį), jeigu išpildomos tokios dvi sąlygos:

- kontroliuojamojo užsienio subjekto pasyviosios pajamos viršija 1/3 visų to kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinio laikotarpio pajamų ir, tuo atveju, jeigu ši sąlyga tenkinama,

- vertinama, ar kontroliuojamojo užsienio subjekto faktinis pelno mokestis, apskaičiuotas nuo to kontroliuojamojo užsienio subjekto apmokestinamųjų pajamų pagal toje

užsienio valstybėje taikomas pelno mokesčio taisyklės, yra mažesnis negu 50 procentų faktinio pelno mokesčio, kuris būtų apskaičiuotas nuo to kontroliuojamojo užsienio subjekto apmokestinamųjų pajamų pagal šio įstatymo nuostatas.

3. Lietuvos vienetas į mokesčio bazę netraukia ne tikslinėje teritorijoje registruoto ar kitaip organizuoto kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų tais atvejais, kai to kontroliuojamojo užsienio subjekto atitinkamo mokestinio laikotarpio pasyviosios pajamos sudaro mažiau kaip 1/3 kontroliuojamojo užsienio subjekto visų pajamų.

Šiuo atveju yra lyginama:

- visos kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinio laikotarpio pajamos ir
- atitinkamo mokestinio laikotarpio kontroliuojamojo užsienio subjekto pasyviosios pajamos, apibrėžtos PMĮ 39 str. 3 dalyje (žr. šios dalies komentarą).

Pavyzdys

Lietuvos vieneto A mokestinis laikotarpis yra kalendoriniai metai. Jo kontroliuojamojo užsienio subjekto B, įregistruoto Estijoje, mokestinis laikotarpis sutampa su Lietuvos vieneto mokestiniu laikotarpiu ir taip pat yra kalendoriniai metai. Paskutinę kontroliuojamojo subjekto B mokestinio laikotarpio dieną, t. y. 2025 m. gruodžio 31 d., Lietuvos vienetas A valdo 75 proc. subjekto B akcijų.

Kontroliuojamojo užsienio subjekto B mokestinio laikotarpio (nuo 2025 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d.) visos pajamos 1 mln. Eur, iš jų 10 000 Eur pajamų dalis yra pasyvios veiklos pajamos, t. y. palūkanų pajamos už banko sąskaitoje laikomas lėšas (pasyviosios pajamos).

Šiuo atveju lyginamos visos kontroliuojamojo užsienio subjekto B mokestinio laikotarpio pajamos (t. y. 1 mln. Eur) ir to paties užsienio subjekto pasyviosios pajamos (t. y. 10 000 Eur). Nustatytas santykis yra mažesnis negu 1/3 mokestinio laikotarpio pajamų ($1\,000\,000/3 = 333\,333$ Eur; $10\,000$ Eur < $333\,333$ Eur), todėl kontroliuojantis Lietuvos vienetas A neturi skaičiuoti ir traukti į savo mokesčio bazę kontroliuojamojo užsienio subjekto pozityviųjų pajamų, kadangi nėra išpildoma PMĮ 39 str. 1 d. 2 punkte įtvirtinta *de minimis* išimties sąlyga.

4. Lietuvos vienetas į mokesčio bazę netraukia kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų ir tais atvejais, kai išpildoma PMĮ 39 str. 1 d. 2 punkte įtvirtinta *de minimis* išimties sąlyga, tačiau neišpildoma PMĮ 39 str. 1 d. 3 punkte įtvirtinta sąlyga, t. y. faktinis pelno mokestis, apskaičiuotas nuo to kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų pagal toje užsienio valstybėje taikomas pelno mokesčio taisyklės, nėra mažesnis negu 50 proc. faktinio pelno mokesčio, kuris būtų apskaičiuotas nuo to kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų pagal PMĮ nuostatas.

Šiuo atveju yra lyginama:

- kontroliuojamojo užsienio subjekto faktinis pelno mokestis, apskaičiuotas nuo kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų pagal toje valstybėje taikomas pelno mokesčio taisyklės, ir

- kontroliuojamojo užsienio subjekto 50 proc. faktinio pelno mokesčio, kuris būtų apskaičiuotas nuo kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų pagal PMĮ nuostatas, jei tokio užsienio subjekto pajamos būtų apmokestinamos Lietuvoje.

Pavyzdys

Lietuvos vieneto A mokestinis laikotarpis yra kalendoriniai metai. Jo kontroliuojamojo užsienio subjekto B, įregistruoto ne tikslinėje teritorijoje esančioje valstybėje X, mokestinis laikotarpis sutampa su Lietuvos vieneto mokestiniu laikotarpiu ir taip pat yra kalendoriniai metai. Paskutinę kontroliuojamojo užsienio subjekto B mokestinio laikotarpio dieną, t. y. 2025 m. gruodžio 31 d., Lietuvos vienetas A valdo 75 proc. subjekto B akcijų.

Tarkime, kad kontroliuojamasis užsienio subjektas išpildo PMĮ 39 str. 1 d. 2 punkte įtvirtintą *de minimis* sąlygą, t. y. užsienio subjekto B pasyviosios pajamos viršija 1/3 visų to kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų.

Tarkime, kad kontroliuojamam užsienio subjektui valstybėje X taikomas 22 proc. pelno mokesčio tarifas, o 2025 m. mokestinio laikotarpio apmokestinamasis pelnas, apskaičiuotas iš pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, sudaro 400 000 Eur.

Pagal valstybės X vidaus mokesčių įstatymus apskaičiuotas valstybės X vieneto pelno mokestis 88 000 Eur ($400\,000 \times 22/100 = 88\,000$ Eur).

Preziumuojame, kad pagal Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymą apskaičiuotas valstybės X vieneto apmokestinamasis pelnas 500 000 Eur, ir, atitinkamai, pelno mokestis 80 000 Eur ($500\,000 \times 16/100 = 80\,000$). 50 proc. pelno mokesčio Lietuvoje sudaro 40 000 Eur ($80\,000/2 = 40\,000$).

Šiuo atveju lyginamas visas kontroliuojamojo užsienio subjekto B faktinis pelno mokestis, apskaičiuotas nuo to kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų, pagal valstybėje X taikomas pelno mokesčio taisykles ($400\,000 \times 22/100 = 88\,000$ Eur), ir to paties užsienio subjekto B 50 proc. faktinio pelno mokesčio, kuris būtų apskaičiuotas nuo to kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų, pagal PMĮ nuostatas ($500\,000 \times 16/100 = 80\,000$; $80\,000/2 = 40\,000$). Nustatytas santykis yra didesnis negu 50 proc. ($88\,000 > 40\,000$), todėl Lietuvos vienetai A nereikės skaičiuoti ir įtraukti į savo mokesčio bazę kontroliuojamojo užsienio subjekto B pozityviųjų pajamų.

Jeigu ne tikslinėje teritorijoje įregistruotas ar kitaip organizuotas kontroliuojamasis užsienio subjektas išpildo abi aukščiau nurodytas sąlygas, tai apskaičiuojant ne tikslinėje teritorijoje registruoto ar kitaip organizuoto kontroliuojamojo užsienio subjekto pozityviasias pajamas, imamos tik tokio kontroliuojamojo užsienio subjekto atitinkamo mokestinio laikotarpio pasyviosios pajamos (žr. PMĮ 39 str. 3 dalies komentarą).

Jei kontroliuojamasis užsienio vienetas vykdo veiklą per nuolatinę buveinę kitoje užsienio valstybėje ir šios nuolatinės buveinės uždirbtos pajamos nėra apmokestinamos kontroliuojamojo užsienio vieneto įregistravimo ar kitokio organizavimo valstybėje, tai tokios nuolatinės buveinės pajamos nėra įtraukiamos į pagal šį straipsnį apskaičiuojamas kontroliuojamojo užsienio subjekto pozityviasias pajamas.

5. Jei kontroliuojantis Lietuvos vienetas, skaičiuodamas pozityviasias pajamas, neįtraukė to kontroliuojamojo užsienio subjekto atitinkamo mokestinio laikotarpio pasyviųjų

pajamų, tai mokesčių administratorius gali paprašyti pateikti dokumentus, įrodančius, kad pagal aukščiau išvardytas sąlygas prievolės skaičiuoti pozityvias pajamas nėra.

6. Šio straipsnio nuostatos netaikomos Lietuvos vienetų nuolatiniams buveinėms, kurių pajamos įtraukiamos į Lietuvos vieneto pelno mokesčio bazę pagal PMĮ 4 straipsnio 1 dalį (įskaitant nuolatinės buveinės, registruotas ar kitaip organizuotas tikslinėse teritorijose).

2. Šio straipsnio nuostatos netaikomos tais atvejais, kai kontroliuojamasis užsienio subjektas, atitinkantis šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytas sąlygas, turi darbuotojų ir naudoja turtą faktinei ekonominei veiklai užtikrinti valstybėje, kurioje šis kontroliuojamasis užsienio subjektas įregistruotas ar kitaip organizuotas.

Komentaras

Ši straipsnio dalis nustato pozityviųjų pajamų apmokestinimo taisyklių taikymo išimtį, pagal kurią net ir tuo atveju, kai tenkinami PMĮ 39 str. 1 d. 2 ir 3 punktuose nustatyti kriterijai (žr. nurodytos dalies punktų komentarą), Lietuvos vienetas neskaičiuoja kontroliuojamojo užsienio subjekto pozityviųjų pajamų ir neįtraukia jų į savo mokesčio bazę, kai kontroliuojamas užsienio subjektas turi darbuotojų ir naudoja turtą faktinei ekonominei veiklai užtikrinti toje valstybėje, kurioje tas subjektas įregistruotas ar kitaip organizuotas. Ši straipsnio dalies nuostata netaikoma, jei kontroliuojamasis užsienio vienetas yra įregistruotas ar kitaip organizuotas tikslinėje teritorijoje.

Nustatant faktinės ekonominės veiklos vykdymo pagrindus bei koks skaičius darbuotojų ir turimo turto kiekis yra laikytinas pakankamu vykdant tam tikrą ekonominę veiklą, kiekvienu atveju atsižvelgiama į tai, kokia veikla vykdoma bei kas konkrečios įmonės veiklos vykdymui objektyviai yra būtina. Kiekviena įmonė sprendimus dėl turto naudojimo, naujų darbuotojų įdarbinimo, priima atsižvelgdama į veiklos pobūdį, darbuotojų poreikį, savo finansinius rodiklius, atlyginimo kaštus bei kitas objektyvias ekonomines aplinkybes, todėl kiekvienas konkretus atvejis vertinamas atskirai, atsižvelgus į konkrečias faktines aplinkybes.

Pavyzdys

Lietuvos vienetas A valdo 100 proc. kontroliuojamojo užsienio subjekto B, kuris yra įregistruotas Estijoje, akcijų. Nustatytas kontroliuojamojo užsienio subjekto B mokestinis laikotarpis yra kalendoriniai metai. Estijos kontroliuojamasis užsienio subjektas B, tiek susijusioms, tiek nesusijusioms Lietuvos ir Estijos įmonėms teikia finansavimo paslaugas ir reguliariai uždirba palūkanų pajamas, kurios 2025 m. mokestiniu laikotarpiu sudarė daugiau nei 2/3 visų užsienio vieneto B pajamų.

Kadangi kontroliuojamasis užsienio subjektas B išpildo PMĮ 39 str. 1 d. 2 punkte įtvirtintą *de minimis* sąlygą, turi būti įvertinama ar subjektas B atitinka antrąją PMĮ 39 str. 1 d. 3 punkto sąlygą.

Pažymima, kad įmonių veiklos pelnas Estijoje yra apmokestinamas tik pelno paskirstymo metu. Estijoje 2025 m. taikomas standartinis pelno mokesčio tarifas yra 22 proc. Subjektas B veikia pelningai, tačiau 2025 m. mokestiniu laikotarpiu pelno neskirstė.

Kadangi subjektas B pelno 2025 m. neskirstė, pagal Estijoje taikomas pelno mokesčio taisykles, pelno mokesčio Estijoje nemokėjo, todėl, vadovaujantis PMĮ 39 str. 1 d. 3 punkto nuostata, laikoma, kad kontroliuojamojo užsienio subjekto B faktinis pelno mokestis,

apskaičiuotas pagal Estijoje taikomas pelno mokesčio taisykles, yra mažesnis negu 50 proc. faktinio pelno mokesčio, kuris būtų apskaičiuotas nuo šio kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų pagal PMĮ nuostatas, t. y. lygus nuliui ($0 < 8(2025 \text{ m. } 16 \text{ proc. } 16/2)$)).

Atsižvelgiant į nurodytą, užsienio subjektas B išpildo ir antrąją PMĮ 39 str. 1 d. 3 punkto sąlygą, todėl subjekto B pozityviosios pajamos turi būti įtraukiamos į Lietuvos vieneto A mokesčio bazę, proporcingai valdomam akcijų skaičiui, ir apmokestinamos pelno mokesčiu Lietuvoje. Tačiau, net jei kontroliuojamasis užsienio subjektas B atitinka abi PMĮ 39 str. 1 d. 2 ir 3 punktų sąlygas, tačiau pagal vykdomos ekonominės veiklos pobūdį turi pakankamai darbuotojų, naudoja turtą faktinei ekonominei veiklai Estijoje užtikrinti, tokiam užsienio subjektui B PMĮ 39 str. nuostatos netaikomos, vadovaujantis PMĮ 39 str. 2 dalyje įtvirtinta pozityviųjų pajamų apmokestinimo taisyklių netaikymo išimtimi, o Lietuvos vienetas A neturi skaičiuoti kontroliuojamojo užsienio subjekto B pozityviųjų pajamų ir įtraukti jų į savo mokesčio bazę.

3. Pasyviosiomis pajamomis pagal šį straipsnį laikoma:

- 1) palūkanos ir kitos iš finansinio turto gaunamos pajamos;
- 2) honorarai ir bet kurios kitos pajamos iš intelektualios nuosavybės;
- 3) pajamos iš paskirstytinojo pelno (įskaitant iš kitų vienetų gautus dividendus ir Lietuvos vienetai paskirstytus, bet neišmokėtus dividendus) ir turto vertės padidėjimo pajamos iš akcijų (dalių, pajų), balsavimo teisių ar teisių į paskirstytinojo pelno dalį arba išimtinių teisių jas įsigyti perleidimo;
- 4) pajamos iš draudimo ir finansinių paslaugų teikimo veiklos;
- 5) vienetų, kurie gauna su prekių tiekimu ir paslaugų teikimu susijusių pajamų iš prekių ir paslaugų, įsigytų iš susijusių asmenų ir jiems parduotų, nesukurdami pridėtinės ekonominės vertės arba sukurdami nedidelę pridėtinę ekonominę vertę, pajamos.

Komentaras

1. Jei kontroliuojamasis užsienio vienetas įregistruotas ar kitaip organizuotas ne tikslinėje teritorijoje, į Lietuvos vieneto pozityviasias pajamas įtraukiamos tik tokio kontroliuojamojo užsienio vieneto pasyviosios pajamos. Į Lietuvos vieneto pozityviasias pajamas įtraukiamos jo nuolatinės buveinės, kurios pajamos nepriskiriamos Lietuvos vieneto mokesčio bazei pagal šio Įstatymo 4 straipsnio 1 dalį, pasyviosios pajamos.

2. Pasyviosiomis pajamomis šio straipsnio taikymo tikslais laikomos:

- 1) palūkanos ir kitos iš finansinio turto gaunamos pajamos (pajamos, gautos iš investavimo į fondus, vertybinius popierius ir kt.);
- 2) honorarai ir bet kurios kitos pajamos iš intelektualios nuosavybės (atlyginimas, mokamas už teisę naudotis kūrinium, už gretutines teises, už teisę naudotis pramoninės nuosavybės objektu ar franšize ir atlyginimas už suteiktą informaciją apie gamybinę, prekybinę ar mokslinę patirtį (*know-how*) ir kompensacijas už autorių arba gretutinių teisių pažeidimus; žr. PMĮ 2 str. 11 dalies komentarą) ir bet kurios kitos pajamos iš intelektualios nuosavybės));
- 3) pajamos iš paskirstytinojo pelno (įskaitant iš kitų vienetų gautus dividendus ir Lietuvos vienetai paskirstytus, bet neišmokėtus dividendus) ir turto vertės padidėjimo pajamos iš akcijų (dalių, pajų), balsavimo teisių ar teisių į paskirstytinojo pelno dalį arba išimtinių teisių

jas įsigyti perleidimo (t. y. dividendai ir akcijų bei balsavimo teisių ar teisių į paskirstytinojo pelno dalį pardavimo pajamos);

4) pajamos iš draudimo ir finansinių paslaugų teikimo veiklos;

5) vienetų, kurie gauna su prekių tiekimu ir paslaugų teikimu susijusių pajamų iš prekių ir paslaugų, įsigytų iš susijusių asmenų ir jiems parduotų, nesukurdami pridėtinės ekonominės vertės arba sukurdami nedidelę pridėtinę ekonominę vertę, pajamos.

4. Į pozityviasias pajamas neįtraukiama:

1) išmokos, kurios laikomos neleidžiamais atskaitymais pagal šio Įstatymo 31 straipsnio 1 dalį ir kurias kontroliuojamasis užsienio subjektas yra gavęs iš Lietuvos vieneto;

2) paskirstyti proporcingai Lietuvos vieneto valdomų akcijų (dalių, pajų), balsavimo teisių ar teisių į paskirstytinojo pelno dalį arba išimtinių teisių jas įsigyti skaičiui, tačiau neišmokėti šiam Lietuvos vienetai dividendai, kurie neviršija prieš tai buvusio mokestinio laikotarpio pozityviųjų pajamų sumos, apskaičiuotos pagal šio straipsnio 5 dalį, ir išmokami per penkis vienas po kito einančius mokestinius laikotarpius. Jeigu šie dividendai per penkis vienas po kito einančius mokestinius laikotarpius neišmokami, visi per tą laiką apskaičiuoti dividendai įtraukiami į pozityviasias pajamas.

1. Pagal šio straipsnio dalį, į pozityviasias pajamas kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamos neįtraukiamos, jei atitinka tokias dvi sąlygas:

- jos laikomos neleidžiamais atskaitymais pagal PMĮ 31 str. 1 dalį (palūkanos ar kitokios išmokos už susijusių asmenų sutartinių įsipareigojimų nevykdymą, dividendai ar kitaip paskirstytas pelnas ir kt.)) ir

- jas kontroliuojamasis užsienio subjektas yra gavęs iš jį kontroliuojančio Lietuvos vieneto.

2. Į pozityviasias pajamas netraukiami kontroliuojamojo užsienio vieneto apskaičiuoti ir paskirstyti, tačiau kontroliuojančiam Lietuvos vienetai neišmokėti dividendai, jeigu:

- jų suma neviršija į prieš tai buvusio kontroliuojančio Lietuvos vieneto mokestinio laikotarpio pajamas įtrauktų atitinkamai apskaičiuotų kontroliuojamojo užsienio vieneto pozityviųjų pajamų sumos, ir

- jie išmokami per penkis vienas po kito einančius kontroliuojamojo užsienio vieneto mokestinius laikotarpius, pradedant skaičiuoti nuo to laikotarpio, kuriuo tokie dividendai buvo paskirstyti.

Jeigu per šiuos penkis vienas po kito einančius mokestinius laikotarpius dividendai nėra išmokami arba išmokama ne visa jų suma, tai visa tokių apskaičiuotų ir paskirstytų, bet neišmokėtų dividendų suma turi būti traukiama į mokestinio laikotarpio, einančio po nurodytų penkių mokestinių laikotarpių, kontroliuojančiojo Lietuvos vieneto pozityviasias pajamas.

Pavyzdys

2024 m. sausio 1 d. Lietuvos vienetas A įsigijo 60 proc. Bahamų Sandraugoje įregistruoto vieneto B akcijų. Kontroliuojamojo užsienio vieneto B mokestinis laikotarpis yra kalendoriniai metai. Kontroliuojančiojo Lietuvos vieneto A mokestinis laikotarpis sutampa su kontroliuojamojo užsienio vieneto B mokestiniu laikotarpiu ir taip pat yra kalendoriniai metai.

Kadangi kontroliuojamasis užsienio vienetas B, registruotas ar kitaip organizuotas tikslinėje teritorijoje, pagal PMĮ 1 str. 1 d. 1 punkto nuostatas, jo pozityviosios pajamos apskaičiuojamos ir apmokestinamos be išimčių.

Lietuvos vienetas, skaičiuodamas savo apmokestinamąjį pelną už 2024 mokesčius metus, įtraukė 400 000 Eur kontroliuojamojo užsienio vieneto B pozityviųjų pajamų.

2025 m. balandžio 15 d. kontroliuojamasis užsienio vienetas B apskaičiuoja paskirstytąjį pelną, kurio suma lygi 400 000 Eur, ir iš kurių kontroliuojančiam Lietuvos vienetui A, atsižvelgiant į jo valdomų akcijų skaičių, paskirta 240 000 Eur dividendų.

Tokia 2025 metais kontroliuojamojo užsienio vieneto B paskirstytų dividendų suma kontroliuojančiam Lietuvos vienetui A neišmokama 2025-2029 metų mokesčiais laikotarpiams, o 2029 metais prasidėjusiu mokesčiniu laikotarpiu išmokama tik šios sumos dalis - 40 000 Eur (t. y. $240\,000 - 40\,000 = 200\,000$ Eur lieka neišmokėta).

Kadangi 2025 metais kontroliuojamojo užsienio vieneto B apskaičiuota ir kontroliuojančiam Lietuvos vienetui A paskirstyta dividendų suma išmokėta ne visa, tai likusi paskirstytų, bet neišmokėtų dividendų suma (200 000 Eur) turi būti įtraukiama į kontroliuojančio Lietuvos vieneto A 2029 m. sausio 1 d. prasidėjusio mokesčio laikotarpio pozityviasias pajamas.

3. Jei užsienio vieneto apskaičiuotų ir paskirstytų, tačiau kontroliuojančiam Lietuvos vienetui neišmokėtų dividendų suma, viršija į prieš tai buvusio kontroliuojančio Lietuvos vieneto mokesčio laikotarpio pajamas įtrauktų atitinkamai apskaičiuotų kontroliuojamojo užsienio vieneto pozityviųjų pajamų sumą, viršijanti dividendų suma turi būti traukiama į kontroliuojančiojo Lietuvos vieneto pajamas, tą Lietuvos mokesčio laikotarpį, kurį viršijo, kaip atitinkamai apskaičiuotos pozityviosios pajamos. Jei likusi dividendų dalis išmokama, arba jei neišmokama per penkis vienas po kito einančius kontroliuojamojo užsienio vieneto mokesčius laikotarpius, pradedant skaičiuoti nuo to laikotarpio, kuriuo tokie dividendai buvo paskirstyti, likusi dividendų suma, atėmus viršijusių ir į pozityvias pajamas jau įtrauktų dividendų sumą, turi būti traukiama į kontroliuojančiojo Lietuvos vieneto pajamas, kaip atitinkamai apskaičiuotos pozityviosios pajamos.

5. Apskaičiuojant pozityviasias pajamas, gali būti atimamos neapmokestinamosios pajamos, atskaitomi leidžiami atskaitymai ir ribojamų dydžių leidžiami atskaitymai, susiję su tų pajamų uždirbimu, pagal šio Įstatymo 11 straipsnio nuostatas. Jeigu apskaičiuojama neigiama suma, ši suma nemažina Lietuvos vieneto pajamų.

Komentaras

1. Šioje straipsnio dalyje nustatyta, kad apskaičiuojant pozityviasias pajamas, vienetais leidžiama iš pajamų atskaityti leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, susijusius su tų pajamų uždirbimu.

2. Lietuvos vienetas, apskaičiuodamas kontroliuojamojo užsienio subjekto pozityviasias pajamas, iš nustatytos pozityviųjų pajamų sumos, atsižvelgiant į PMĮ 11 str. 1 dalį, gali:

- atimti neapmokestinamąsias pajamas (remiantis PMĮ 12 straipsniu) bei

- atskaityti leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, tačiau tik tuos, kurie susiję su tokių pajamų uždirbimu, t. y. atitinka PMĮ 17 straipsnyje leidžiamiems atskaitymams nustatytus reikalavimus.

Atsižvelgiant į PMĮ 11 str. 4 ir 6 dalių nuostatas (žr. šių dalių komentarą), atskaitomos, perskaičiuotos pagal PMĮ išlaidos, turi būti pagrįstos dokumentais arba jų kopijomis, patvirtintomis kontroliuojamojo užsienio subjekto atsakingo asmens parašu.

3. Jeigu apskaičiavus pozityviasias pajamas gaunama neigiama suma, tai tokios apskaičiuotos pozityviosios pajamos nemažina kontroliuojančio Lietuvos vieneto pajamų.

4. Apskaičiuota pozityviųjų pajamų suma turi būti išreikšta eurai pagal Lietuvos banko skelbiamą oficialų euro ir užsienio valiutos santykį, nustatytą pajamų pripažinimo dieną (paskutinę mokestinio laikotarpio dieną).

5. Remiantis šios dalies komentaro 2 punktu apskaičiuotų pozityviųjų pajamų suma traukiama į kontroliuojančio Lietuvos vieneto atitinkamo mokestinio laikotarpio mokesčio bazę proporcingai jo paskutinę to mokestinio laikotarpio dieną turimam užsienio vieneto akcijų (dalių, pajų), balsavimo teisių ar teisių į paskirstytinojo pelno dalį arba išimtinių teisių jas įsigyti skaičiui.

6. Lietuvos vieneto nuolatinių buveinių pozityviųjų pajamų suma, apskaičiuota remiantis šios dalies komentaro 2 punktu, traukiama į kontroliuojančio Lietuvos vieneto atitinkamo mokestinio laikotarpio mokesčio bazę.

7. Į kontroliuojančio Lietuvos vieneto mokesčio bazę įtrauktos apskaičiuotos pozityviosios pajamos apmokestinamos PMĮ nustatyta tvarka.

Pavyzdys

Lietuvos vieneto A mokestinis laikotarpis yra kalendoriniai metai. Jo kontroliuojamojo užsienio vieneto B, įregistruoto Bahamų Sandraugoje, mokestinis laikotarpis sutampa su kontroliuojančio Lietuvos vieneto mokestiniu laikotarpiu ir taip pat yra kalendoriniai metai. Paskutinę kontroliuojamojo vieneto B mokestinio laikotarpio dieną, t. y. 2025 m. gruodžio 31 d., Lietuvos vienetas A valdo 75 proc. vieneto B akcijų.

Lietuvos vieneto A mokestinio laikotarpio nuo 2025 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d. visos pajamos yra 1 mln. Eur.

Kontroliuojamojo užsienio vieneto B 2025 metų mokestinio laikotarpio visos pajamos yra 560 000 Eur, iš kurių 500 000 Eur yra pajamos iš jo aktyvios veiklos, kuriai vykdyti Bahamų Sandraugoje naudojamas turtas, samdomi darbuotojai.

Kadangi užsienio vienetas B įregistruotas tikslinėje teritorijoje, visos, tiek aktyviosios veiklos (500 000 Eur), tiek pasyviosios veiklos (60 000 Eur) tokio kontroliuojamojo užsienio vieneto pajamos turi būti traukiamos į Lietuvos vieneto mokesčio bazę kaip pozityviosios pajamos.

Tarkime, kad kontroliuojamasis vienetas B 2025 metų mokestiniu laikotarpiu savo pajamoms uždirbti patiria sąnaudų, kurių bendra suma 25 000 Eur ir kurių sudaro sąnaudos, pagal PMĮ 17 straipsnį laikomos leidžiamais atskaitymais. Tada apskaičiuotų pozityviųjų pajamų suma yra 535 000 Eur (560 000 Eur – 25 000 Eur). Šios pozityviosios pajamos į Lietuvos vieneto A 2025 metų mokestinio laikotarpio pajamas įtraukiamos proporcingai jo turimam vieneto B akcijų skaičiui, t. y. 75 proc. nuo apskaičiuotosios sumos, kas sudaro 401 250 Eur (535 000 Eur x 75 proc.).

6. Jeigu Lietuvos vienetas turi daugiau kaip vieną kontroliuojamąjį užsienio subjektą, kiekvieno iš jų pozityviosios pajamos apskaičiuojamos atskirai.

Komentaras

Pagal šios dalies nuostatas, kelis užsienio subjektus kontroliuojantis Lietuvos vienetas (nesvarbu, ar subjektai įregistruoti ar kitaip organizuoti toje pačioje užsienio valstybėje, ar skirtingose užsienio valstybėse), privalo atskirai apskaičiuoti kiekvieno kontroliuojamojo subjekto pajamas, kurios įtraukiamos į kontroliuojančiojo Lietuvos vieneto pozityviasias pajamas.

Į kontroliuojančio Lietuvos vieneto mokesčio bazę įtrauktos apskaičiuotos pozityviosios pajamos apmokestinamos PMĮ nustatyta tvarka.

Pavyzdys 1

Lietuvos vieneto A mokestinis laikotarpis yra kalendoriniai metai. Kontroliuojančio vieneto A 2025 metų mokestinio laikotarpio (sutampančio su kalendoriniais metais) visos pajamos yra 1 mln. Eur.

Lietuvos vieneto kontroliuojamojo užsienio vieneto B, įregistruoto ne tikslinėje teritorijoje esančioje valstybėje X, mokestinis laikotarpis sutampa su kontroliuojančio Lietuvos vieneto mokestiniu laikotarpiu ir taip pat yra kalendoriniai metai. Paskutinę kontroliuojamojo vieneto B mokestinio laikotarpio dieną, t. y. 2025 m. gruodžio 31 d., Lietuvos vienetas A valdo 75 proc. vieneto B akcijų.

Lietuvos vieneto kontroliuojamojo užsienio vieneto C, įregistruoto Bahamų Sandraugoje, mokestinis laikotarpis sutampa su kontroliuojančio Lietuvos vieneto mokestiniu laikotarpiu ir taip pat yra kalendoriniai metai. Paskutinę kontroliuojamojo vieneto C mokestinio laikotarpio dieną, t. y. 2025 m. gruodžio 31 d., Lietuvos vienetas A valdo 65 proc. vieneto C akcijų.

Lietuvos vienetas A, vadovaudamasis šios dalies nuostatomis, pozityviasias pajamas nustatyti, apskaičiuoti ir deklaruoti turi atskirai pagal kiekvieną kontroliuojamąjį užsienio subjektą:

Kontroliuojamojo užsienio vieneto B 2025 metų mokestinio laikotarpio visos pajamos yra 560 000 Eur, iš kurių 50 000 Eur yra pajamos iš jo aktyvios veiklos, likusi dalis 510 000 Eur yra pasyviosios veiklos pajamos, kuriai vykdyti kontroliuojamasis užsienio vienetas B darbuotojų neturi, turto nenaudoja faktinei ekonominei veiklai užtikrinti valstybėje, kurioje vienetas įregistruotas ar kitaip organizuotas.

Kadangi kontroliuojamasis užsienio vienetas B įregistruotas ar kitaip organizuotas ne tikslinėje teritorijoje, nustatant prievolę skaičiuoti pozityviasias pajamas, pirmiausia turi būti įvertinama, ar kontroliuojamojo užsienio vieneto pasyviosios pajamos viršija $\frac{1}{3}$ visų to kontroliuojamojo užsienio vieneto mokestinio laikotarpio pajamų (t. y. $560\,000/3=186\,666$ Eur; $510\,000\text{ Eur} > 186\,666\text{ Eur}$). Kadangi kontroliuojamasis užsienio vienetas B pirmąją PMĮ 39 str. 1 d. 2 p. sąlygą atitinka, tarkime, kad vienetas B, atitinka ir antrąją PMĮ 39 str. 1 d. 3 p. sąlygą ir jo faktinis pelno mokestis, apskaičiuotas nuo jo pajamų pagal valstybėje X taikomas pelno mokesčio ar jam tapataus mokesčio taisyklės, yra mažesnis nei 50 proc. faktinio pelno mokesčio, kuris apskaičiuotas nuo jo pajamų pagal PMĮ nuostatas.

Atsižvelgiant į tai, kad kontroliuojamasis užsienio vienetas B, atitinka abi PMĮ 39 str. 1 d. 2) ir 3) p. nurodytas sąlygas, tačiau darbuotojų neturi ir turto nenaudoja faktinei ekonominei veiklai užtikrinti valstybėje, kurioje yra įregistruotas ar kitaip organizuotas, kontroliuojantis

Lietuvos vienetas A turi prievolę apskaičiuoti ir įtraukti į savo mokesčio bazę kontroliuojamojo užsienio vieneto B pozityviasias pajamas.

Tarkime, kad kontroliuojamasis užsienio vienetas B 2025 metų mokestiniu laikotarpiu savo pajamoms uždirbti patiria sąnaudų, kurių bendra suma 25 000 Eur. Pasyviosioms pajamoms uždirbti buvo išleista 10 000 Eur suma, kurią sudaro sąnaudos, pagal PMĮ 17 straipsnį laikomos leidžiamais atskaitymais. Tada apskaičiuotų pozityviųjų pajamų suma yra 500 000 Eur (510 000 Eur – 10 000 Eur). Šias pozityviasias pajamas reikia traukti į kontroliuojančio Lietuvos vieneto A 2025 metų mokestinio laikotarpio pajamas proporcingai jo turimam vieneto B akcijų skaičiui, t. y. 75 proc. nuo apskaičiuotosios sumos, kas sudaro 375 000 Eur (500 000 Eur x 75 proc.).

Kontroliuojamojo užsienio vieneto C 2025 metų mokestinio laikotarpio visos pajamos yra 560 000 Eur, iš kurių 500 000 Eur yra pajamos iš finansinės nuomos (t. y. pasyviosios pajamos). Tarkime, kad likusios 60 000 Eur pajamos yra iš kontroliuojamojo užsienio vieneto aktyvios veiklos, kuriai vykdyti tame kontroliuojamajame užsienio vienete C dirba pakankamas darbuotojų skaičius, vienetas turi įgijęs nekilnojamojo turto Bahamų Sandraugoje, turtas naudojamas faktinei ekonominei veiklai užtikrinti valstybėje, kurioje vienetas įregistruotas ar kitaip organizuotas.

Kadangi Bahamų Sandrauga yra įtraukta į tikslinių teritorijų sąrašą, Lietuvos vienetas A turi prievolę tokio kontroliuojamojo užsienio vieneto pozityviasias pajamas apskaičiuoti ir deklaruoti be išimčių, įtraukiant visas (560 000 Eur) tokio kontroliuojamojo užsienio vieneto pajamas.

Tarkime, kad kontroliuojamasis užsienio vienetas C 2025 metų mokestiniu laikotarpiu savo pajamoms uždirbti išleido 100 000 Eur sumą, kurią sudaro sąnaudos, pagal PMĮ 17 straipsnį laikomos leidžiamais atskaitymais. Tada apskaičiuotų pozityviųjų pajamų suma yra 460 000 Eur (560 000 Eur – 100 000 Eur). Šias užsienio vieneto C pozityviasias pajamas Lietuvos vienetas A turi įtraukti į savo 2025 metų mokestinio laikotarpio mokesčio bazę, proporcingai valdomam vieneto C akcijų skaičiui, t. y. 65 proc. nuo apskaičiuotosios sumos, kas sudaro 299 000 Eur (460 000 Eur x 65 proc.).

Pavyzdys 2

Lietuvos vienetas kontroliuoja du užsienio vienetus A ir B, įregistruotus toje pačioje ne tikslinėje teritorijoje esančioje valstybėje X, kurių mokestinis laikotarpis sutampa su kontroliuojančio Lietuvos vieneto mokestiniu laikotarpiu ir taip pat yra kalendoriniai metai. Paskutinę kontroliuojamųjų užsienio vietų A ir B mokestinio laikotarpio dieną, t. y. 2025 m. gruodžio 31 d., Lietuvos vienetas valdo 75 proc. vieneto A akcijų ir 65 proc. vieneto B akcijų, kurių pasyviosios pajamos viršija 1/3 bendrųjų pajamų.

Kadangi abu kontroliuojamieji vienetai registruoti ne tikslinėje teritorijoje, Lietuvos vienetas privalo apskaičiuoti ir į mokestinio laikotarpio pajamas kaip pozityviasias įtraukti tik šių vietų pasyvios veiklos pajamas.

Lietuvos vienetas A, vadovaudamasis šios dalies nuostatomis, pozityviasias pajamas nustatyti, apskaičiuoti ir deklaruoti turi atskirai pagal kiekvieną ne tikslinėje teritorijoje esantį kontroliuojamąjį užsienio vietą:

Vieneto A mokestinio laikotarpio pelnas yra 500 000 Eur. Kontroliuojamųjų vietų pelno apmokestinimui ne tikslinėje teritorijoje taikomas 9 proc. pelno mokestis. Pagal ne tikslinės teritorijos vidaus mokesčių įstatymus apskaičiuotas vieneto A faktinis pelno mokestis 45 000 Eur (500 000x9/100=45 000 Eur).

Preziuruojame, kad pagal PMĮ apskaičiuotas ne tikslinėje teritorijoje vieneto A apmokestinamasis pelnas taip pat 500 000 Eur, ir, atitinkamai, faktinis pelno mokestis 80 000 Eur ($500\,000 \times 16 / 100 = 80\,000$). 50 proc. pelno mokesčio sudaro 40 000 Eur ($80\,000 / 2 = 40\,000$).

Vieneto B mokestinio laikotarpio pelnas yra 1 000 000 Eur. Pagal ne tikslinės teritorijos vidaus mokesčių įstatymus apskaičiuotas vieneto B faktinis pelno mokestis 90 000 Eur ($1\,000\,000 \times 9 / 100 = 90\,000$ Eur).

Preziuruojame, kad pagal PMĮ apskaičiuotas ne tikslinės teritorijos vieneto B apmokestinamasis pelnas taip pat 1 000 000 Eur, ir, atitinkamai, faktinis pelno mokestis 150 000 Eur ($1\,000\,000 \times 16 / 100 = 160\,000$). 50 proc. pelno mokesčio sudaro 80 000 Eur ($160\,000 / 2 = 80\,000$).

Abu kontroliuojamieji ne tikslinės teritorijos vienetai faktinės ekonominės veiklos ne tikslinėje teritorijoje nevykdo, t. y. neturi darbuotojų ir turto nenaudoja faktinei ekonominei veiklai užtikrinti. Kadangi pagal ne tikslinės teritorijos mokesčių įstatymus apskaičiuotas kontroliuojamųjų vienetų A ir B faktinis pelno mokestis yra didesnis už 50 proc. faktinio pelno mokesčio, apskaičiuoto pagal Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymą, Lietuvos vienetas šiuo atveju neturi apskaičiuoti ir į mokestinio laikotarpio pajamas įtraukti kontroliuojamųjų vienetų pozityviųjų pajamų.

7. Apskaičiuotos pozityviosios pajamos įtraukiamos į tą Lietuvos vieneto mokestinį laikotarpį, kurį baigiasi kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinis laikotarpis. Jeigu kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinis laikotarpis nenustatomas, laikoma, kad kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinis laikotarpis sutampa su Lietuvos vieneto mokestiniu laikotarpiu.

Komentaras

1. Šioje straipsnio dalyje nustatyta, kad kontroliuojamųjų užsienio subjektų pozityviosios pajamos įtraukiamos į tą Lietuvos vieneto mokestinį laikotarpį, kurį baigiasi kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinis laikotarpis.

2. Jeigu kontroliuojančio Lietuvos vieneto mokestinis laikotarpis, atsižvelgiant į PMĮ 6 str. 1 dalį, yra kalendoriniai metai, tai galimi atvejai:

2.1. kai kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinis laikotarpis yra kalendoriniai metai, tai toks Lietuvos vienetas į savo mokesčio bazę turi įskaityti atitinkamai apskaičiuotas to paties mokestinio laikotarpio (t. y. tų pačių kalendorinių metų) kontroliuojamojo užsienio subjekto pozityviasias pajamas;

2.2. kai kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinis laikotarpis nenustatomas, tai laikoma, kad tokio kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinis laikotarpis sutampa su kontroliuojančiojo Lietuvos vieneto mokestiniu laikotarpiu, kuris į savo mokesčio bazę turi įskaityti atitinkamai apskaičiuotas (remiantis PMĮ 39 str.) tų pačių kalendorinių metų kontroliuojamojo užsienio subjekto pozityviasias pajamas.

2.3. kai kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinis laikotarpis nesutampa su kontroliuojančiojo Lietuvos vieneto mokestiniu laikotarpiu, tai toks Lietuvos vienetas į savo mokesčio bazę turi įskaityti atitinkamai apskaičiuotas to kontroliuojamojo užsienio subjekto pozityviasias pajamas, tą mokestinį laikotarpį, kurį baigėsi kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinis laikotarpis.

Pavyzdys

Kontroliuojančio Lietuvos vieneto mokestinis laikotarpis yra kalendoriniai metai, t. y. prasideda 2025 m. sausio 1 d. ir baigiasi 2025 m. gruodžio 31 d. Kontroliuojantis Lietuvos vienetas 2025 m. gruodžio 31 d. valdo 51 proc. kontroliuojamojo užsienio vieneto akcijų. Pagal PMĮ nuostatas kontroliuojančiam Lietuvos vienetai nustatyta prievolė traukti į pajamas kontroliuojamojo užsienio vieneto atitinkamo mokestinio laikotarpio pozityviasias pajamas.

Kontroliuojamojo užsienio vieneto mokestinis laikotarpis pagal tos užsienio valstybės, kur įregistruotas ar kitaip organizuotas užsienio vienetas, teisę atitinkamai prasideda 2024 m. balandžio 1 d., baigiasi 2025 m. kovo 31 d. ir prasideda 2025 m. balandžio 1 d., o baigiasi 2026 m. kovo 31 d. Pagal PMĮ 39 str. 7 dalies nuostatas laikoma, kad apskaičiuotos pozityviosios pajamos įtraukiamos į tą Lietuvos vieneto mokestinį laikotarpį, kurį baigiasi kontroliuojamojo užsienio vieneto mokestinis laikotarpis.

Kontroliuojantis Lietuvos vienetas, apskaičiuodamas 2025 mokestinių metų apmokestinamąjį pelną, į šio mokestinio laikotarpio pajamas įtraukia ir atitinkamai apskaičiuotas kontroliuojamojo užsienio vieneto mokestinio laikotarpio (nuo 2024 m. balandžio 1 d. iki 2025 m. kovo 31 d.) pozityviasias pajamas.

Apskaičiuodamas 2026 mokestinių metų apmokestinamąjį pelną, į šio mokestinio laikotarpio pajamas Lietuvos vienetas įtraukia ir atitinkamai apskaičiuotas kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinio laikotarpio (nuo 2025 m. balandžio 1 d. iki 2026 m. kovo 31 d.) pozityviasias pajamas.

3. Jeigu kontroliuojantis Lietuvos vienetas, vadovaudamasis PMĮ 6 str. 2 dalimi, yra nusistatęs kitoki, negu kalendoriniai metai, mokestinį laikotarpį, tai galimi atvejai:

3.1. kai kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinis laikotarpis yra kalendoriniai metai, tada į kontroliuojančio Lietuvos vieneto mokesčio bazę įtraukiamos visos kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinio laikotarpio, šiuo atveju, tų, kalendorinių metų, kurie pasibaigia kontroliuojančiojo Lietuvos vieneto mokestiniu laikotarpiu, atitinkamai apskaičiuotos (remiantis PMĮ 39 str.) pozityviosios pajamos.

Pavyzdys

Kontroliuojančio Lietuvos vieneto mokestinis laikotarpis yra ne kalendoriniai metai, o, vadovaujantis PMĮ 6 str. 2 dalimi, pasirinktas mokestinis laikotarpis, kuris prasideda 2025 m. balandžio 1 d. ir baigiasi 2026 m. kovo 31 d. Kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinis laikotarpis yra kalendoriniai metai, t.y. prasideda 2025 m. sausio 1 d. ir baigiasi 2025 m. gruodžio 31 d.

Kontroliuojantis Lietuvos vienetas paskutinę kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinio laikotarpio dieną valdo 51 proc. kontroliuojamojo užsienio subjekto akcijų. Pagal PMĮ nuostatas kontroliuojančiam Lietuvos vienetai nustatyta prievolė traukti į pajamas kontroliuojamojo užsienio subjekto atitinkamo mokestinio laikotarpio pozityviasias pajamas.

Kontroliuojantis Lietuvos vienetas, apskaičiuodamas 2026 m. balandžio 1 d. prasidėjusio mokestinio laikotarpio apmokestinamąjį pelną, į šio mokestinio laikotarpio pajamas įtraukia ir atitinkamai apskaičiuotas kontroliuojamojo užsienio subjekto viso

mokestinio laikotarpio (prasidėjusio 2025 m. sausio 1 d. ir pasibaigusio 2025 m. gruodžio 31 d.) pozityviasias pajamas.

3.2. kai kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinis laikotarpis nenustatomas, tai laikoma, kad tokio kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinis laikotarpis yra toks pat, kaip ir kontroliuojančio Lietuvos vieneto, ir kontroliuojantis Lietuvos vienetas į savo mokesčio bazę turi įskaityti atitinkamai apskaičiuotas (remiantis PMĮ 39 str.) to laikotarpio (sutampančio su Lietuvos vieneto mokestiniu laikotarpiu) kontroliuojamojo subjekto pozityviasias pajamas.

3.3. kai kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinis laikotarpis nesutampa su kalendoriniais metais, tačiau sutampa su kontroliuojančiojo Lietuvos vieneto mokestiniu laikotarpiu, tai laikoma, kad tokio kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinis laikotarpis yra toks pat, kaip ir kontroliuojančiojo Lietuvos vieneto, ir kontroliuojantis Lietuvos vienetas į savo mokesčio bazę turi įskaityti atitinkamai apskaičiuotas (remiantis PMĮ 39 str.) to laikotarpio (sutampančio su Lietuvos vieneto mokestiniu laikotarpiu) kontroliuojamojo subjekto pozityviasias pajamas.

3.4. kai kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinis laikotarpis nesutampa su kalendoriniais metais ir nesutampa su kontroliuojančiojo Lietuvos vieneto mokestiniu laikotarpiu, tai toks Lietuvos vienetas į savo mokesčio bazę turi įskaityti atitinkamai apskaičiuotas to kontroliuojamojo užsienio subjekto pozityviasias pajamas, tą mokestinį laikotarpį, kurį baigėsi kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinis laikotarpis.

Pavyzdys

Kontroliuojančio Lietuvos vieneto mokestinis laikotarpis yra ne kalendoriniai metai, o, vadovaujantis PMĮ 6 str. 2 dalimi, pasirinktas mokestinis laikotarpis, kuris prasideda 2025 m. balandžio 1 d. ir baigiasi 2026 m. kovo 31 d. Kontroliuojantis Lietuvos vienetas paskutinę kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinio laikotarpio dieną valdo 51 proc. kontroliuojamojo užsienio subjekto akcijų. Pagal PMĮ nuostatas kontroliuojančiam Lietuvos vienetai nustatyta prievolė traukti į pajamas kontroliuojamojo užsienio subjekto atitinkamo mokestinio laikotarpio pozityviasias pajamas.

Kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinis laikotarpis pagal tos užsienio valstybės, kur įregistruotas ar kitaip organizuotas užsienio subjektas, teisę taip pat yra ne kalendoriniai metai, tačiau jis nesutampa su kontroliuojančio Lietuvos vieneto mokestiniu laikotarpiu ir prasideda 2025 m. vasario 1 d. bei baigiasi 2026 m. sausio 31 d. Kontroliuojantis Lietuvos vienetas 2026 m. sausio 31 d. (t. y. paskutinę kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinio laikotarpio dieną) valdo 51 proc. kontroliuojamojo užsienio subjekto akcijų.

Kontroliuojantis Lietuvos vienetas, apskaičiuodamas šio 2025 m. balandžio 1 d. prasidėjusio mokestinio laikotarpio apmokestinamąjį pelną, į savo pajamas įtraukia ir atitinkamai apskaičiuotas kontroliuojamojo užsienio subjekto mokestinio laikotarpio (nuo 2025 m. vasario 1 d. iki 2026 m. sausio 31 d.) pozityviasias pajamas.

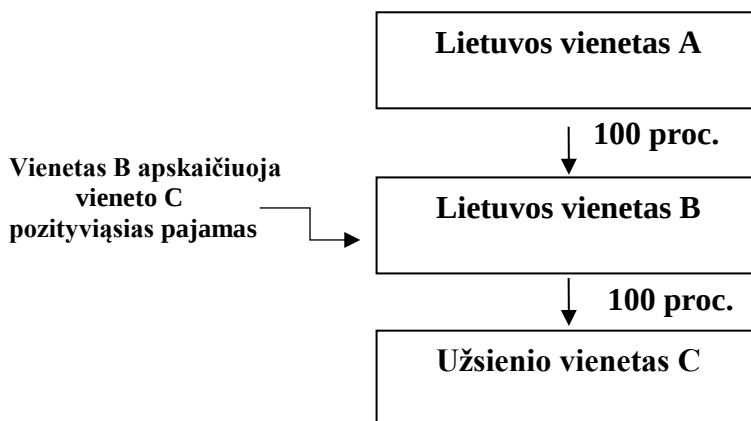
8. Tos pačios kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamos šiame straipsnyje nustatyta tvarka gali būti apmokestinamos Lietuvos Respublikoje tik vieną kartą.

Komentaras

1. Tuo atveju, kai Lietuvos vienetas, netiesiogiai kontroliuoja užsienio subjektą per kitą Lietuvos vienetą (kuriame tiesiogiai valdo daugiau kaip 50 proc., akcijų (dalių, pajų), balsavimo teisių ar teisių į paskirstytinojo pelno dalį arba išimtinių teisių jas įgyti)), tai pozityviasias pajamas privalo skaičiuoti tik pastarasis Lietuvos vienetas. Nors pagal PMĮ 2 str. 4 dalies nuostatas kontroliuojančiais asmenimis laikomi abu Lietuvos vienetai, tačiau kontroliuojamojo užsienio vieneto pajamos gali būti apmokestintos Lietuvos Respublikoje tik vieną kartą, todėl tuo atveju, kai Lietuvos vienetas kontroliuoja užsienio subjektą netiesiogiai per kitą Lietuvos vienetą, tai pozityviasias pajamas į pelno mokesčio bazę turi įtraukti tik tas Lietuvos vienetas, kuris kontroliuoja užsienio subjektą tiesiogiai.

Pavyzdys

Lietuvos vienetas A turi 100 proc. Lietuvos vieneto B akcijų (žiūrėti į schemą). Vienetas B turi 100 proc. užsienio subjekto C akcijų. Pateiktoje schemoje tik vienetas B turi apskaičiuoti ir įtraukti užsienio vieneto C pozityviasias pajamas į pelno mokesčio bazę.

2. Tuo atveju, kai Lietuvos vienetas kontroliuoja užsienio subjektą netiesiogiai per kitą užsienio subjektą, toks Lietuvos vienetas turi skaičiuoti abiejų užsienio subjektų pozityviasias pajamas (atitinkančias PMĮ 39 str. nuostatas), siekiant, kad visos Lietuvos vieneto pozityviosios pajamos būtų apmokestinamos Lietuvoje (žiūrėti į PMĮ 39 str. 12 dalies komentaro 2 punkto pavyzdį).

Pavyzdys

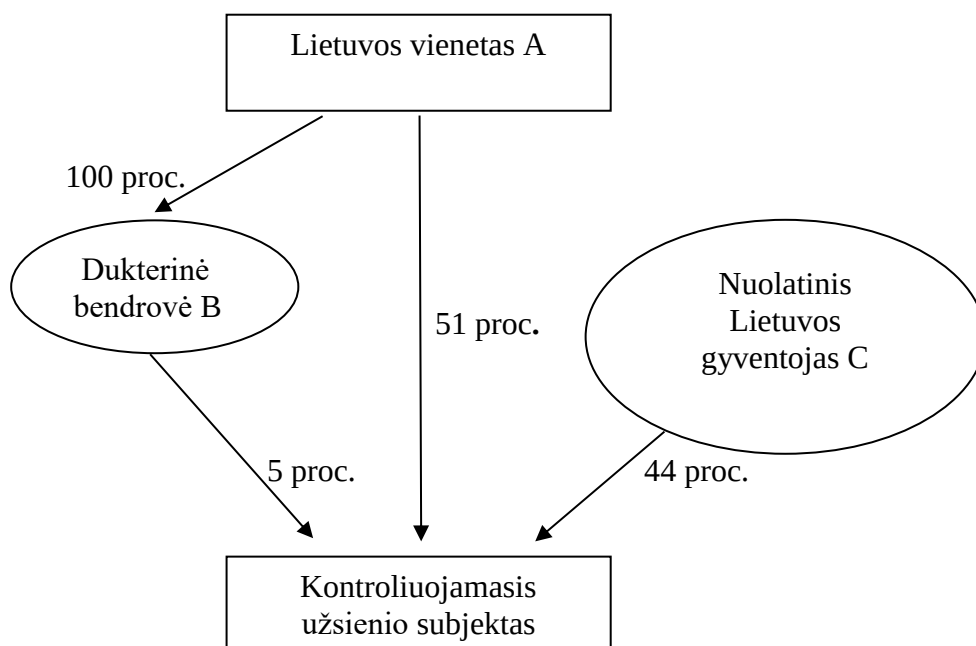
Lietuvos vienetas A valdo 90 proc. užsienio subjekto X, įregistruoto tikslinėje teritorijoje Aruboje, akcijų. Arubos vienetas X valdo 100 proc. užsienio subjekto Y, kuris įregistruotas tikslinėje teritorijoje Bahamų Sandraugoje, akcijų. Kadangi tiek Aruboje, tiek Bahamų Sandraugoje registruoti vienetai vykdo veiklą tikslinėse teritorijose, Lietuvos vienetas A, turi skaičiuoti ir pozityviasias pajamas įtraukti visas tiesiogiai valdomo Arubos subjekto X ir visas netiesiogiai valdomo Bahamų Sandraugos subjekto Y pajamas proporcingai turimam akcijų skaičiui.

3. Tuo atveju, kai Lietuvos vienetas turi dalį kontroliuojamojo užsienio subjekto akcijų, kita Lietuvos vieneto dukterinė bendrovė Lietuvoje turi dalį to paties kontroliuojamojo užsienio subjekto akcijų ir nesusijęs Lietuvos nuolatinis gyventojas valdo likusias kontroliuojamojo

užsienio subjekto akcijas, tai kiekvienas kontroliuojantis asmuo kontroliuojamojo užsienio subjekto pozityviasias pajamas proporcingai turimam akcijų skaičiui įtraukia į savo pajamas.

Pavyzdys

Lietuvos vienetas A valdo 51 proc. kontroliuojamojo užsienio subjekto akcijų, vieneto A dukterinė bendrovė B valdo 5 proc. to paties kontroliuojamojo užsienio subjekto akcijų ir nesusijęs fizinis asmuo C (nuolatinis Lietuvos gyventojas) valdo likusius 44 proc. (žiūrėti į schemą).

Lietuvos vienetas A turi įtraukti į savo pajamas 56 proc. (tiesioginė kontrolė – 51 proc.; netiesioginė kontrolė per dukterinę bendrovę B – 5 proc.) kontroliuojamojo užsienio subjekto pozityviųjų pajamų. Nuolatinis Lietuvos gyventojas, nesusijęs fizinis asmuo, į savo pajamas neturi įtraukti kontroliuojamojo užsienio subjekto pozityviųjų pajamų.

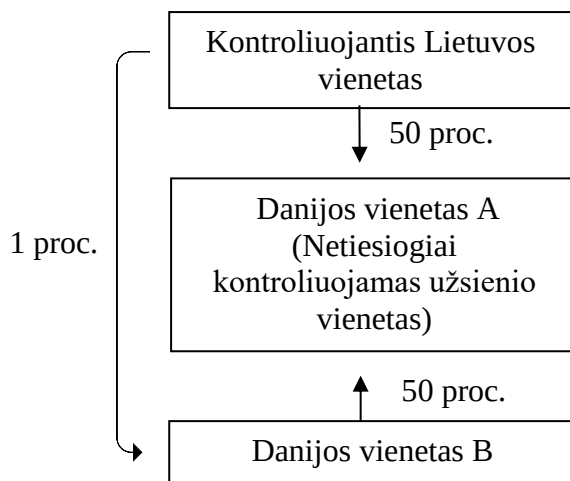
4. Lietuvos vienetas, netiesiogiai kontroliuojantis užsienio vienetą per kitą užsienio vienetą, kuris nelaikomas kontroliuojamuoju vienetu, turi skaičiuoti ir į mokestinio laikotarpio pajamas kaip pozityviasias pajamas įtraukti tik kontroliuojamojo užsienio vieneto pajamas, atsižvelgdamas į valdomų akcijų skaičių.

Pavyzdys

Lietuvos vienetui priklauso 50 proc. Danijos vieneto A, kurio visų pajamų daugiau kaip 1/3 sudaro pasyvios veiklos pajamos, akcijų (žr. schemą). Aktyvios ekonominės veiklos Danijos įmonė nevykdo. Likusi Danijos vieneto A akcijų dalis (50 proc.) priklauso kitam Danijos vienetui B. Lietuvos vienetui taip pat priklauso 1 proc. Danijos vieneto B akcijų. Danijos

vienetas A, nėra Lietuvos vieneto tiesiogiai kontroliuojamas užsienio vienetas, tačiau yra per Danijos vienetą B netiesiogiai kontroliuojamas vienetas (Lietuvos vienetas, kartu su susijusiais asmenimis, netiesiogiai valdo daugiau kaip 50 proc. Danijos vieneto A akcijų), todėl, Lietuvos vienetas, atsižvelgdamas į valdomų akcijų skaičių (1 proc.) turi apskaičiuoti ir į mokesčio bazę kaip pozityvias pajamas įtraukti Danijoje įregistruoto vieneto A pasyvios veiklos pajamas.

Schema

9. Kontroliuojamojo užsienio vieneto Lietuvos vienetui išmokėti dividendai neapmokestinami, jeigu pajamos, kurių pagrindu šie dividendai išmokėti, buvo įtrauktos į šio Lietuvos vieneto pajamas kaip pozityviosios pajamos. Tačiau jeigu kontroliuojamojo užsienio vieneto Lietuvos vienetui išmokėti dividendai viršija pajamas, kurios buvo įtrauktos į šio Lietuvos vieneto pajamas kaip pozityviosios pajamos, išmokėtų dividendų dalis, viršijanti Lietuvos vieneto pozityvias pajamas, apmokestinama pagal šio Įstatymo 35 straipsnį.

Komentaras

Remiantis šia PMI dalimi, Lietuvos vieneto iš kontroliuojamojo užsienio vieneto gaunami dividendai neapmokestinami, t. y. netaikomos PMI 35 str. 1 d. nuostatos, jeigu:

- pajamos, kurių pagrindu dividendai išmokėti, buvo įtrauktos į kontroliuojančiojo Lietuvos vieneto pajamas kaip pozityviosios pajamos ir
- tokių pozityviųjų pajamų suma yra lygi arba didesnė už išmokėtųjų dividendų sumą.

Jeigu į kontroliuojančio Lietuvos vieneto į pajamas įtrauktų pozityviųjų pajamų, apskaičiuotų kaip to kontroliuojamojo vieneto pajamų dalis, suma yra mažesnė, negu šio kontroliuojamojo užsienio vieneto Lietuvos vienetui išmokėtųjų dividendų suma, tai gautų dividendų dalis, viršijanti kontroliuojančio Lietuvos vieneto pozityviųjų pajamų sumą, apmokestinama PMI 35 straipsnyje nustatyta tvarka (žr. PMI 35 straipsnio komentarą).

Pavyzdys

Lietuvos vieneto A mokestinis laikotarpis yra kalendoriniai metai. Jo kontroliuojamojo užsienio vieneto B, įregistruoto ir pradėjusio veiklą Bahamų Sandraugoje 2025 m. sausio 1 d., mokestinis laikotarpis sutampa su kontroliuojančio Lietuvos vieneto mokestiniu laikotarpiu ir taip pat yra kalendoriniai metai. Paskutinę kontroliuojamojo subjekto B mokestinio laikotarpio dieną, t. y. 2025 m. gruodžio 31 d., Lietuvos vienetas A valdo 60 proc. užsienio subjekto B akcijų. Tuo pačiu mokestiniu laikotarpiu Lietuvos vienetas į savo pajamas kaip pozityviasias pajamas įtraukia 60 000 Eur atitinkamai apskaičiuotų kontroliuojamojo užsienio subjekto B visų pajamų.

Lietuvos vienetas A 2026 m. gruodžio 31 d. valdo 80 proc. užsienio vieneto B akcijų. 2026 metais užsienio subjektas B vienetui A išmokėjo 80 000 Eur dividendų.

Kadangi Lietuvos vienetas A, skaičiuodamas savo 2025 metų mokestinio laikotarpio pelno mokestį, į savo pajamas buvo įtraukęs 60 000 Eur apskaičiuotų pozityviųjų pajamų, tai 60 000 Eur dividendų suma, kurią vienetas A gavo iš užsienio subjekto B 2026 metais, neapmokestinama. Likusi dividendų suma (20 000 Eur = 80 000 – 60 000) turi būti apmokestinama taip, kaip tai numatyta PMĮ 35 straipsnyje.

10. Kai Lietuvos vienetas perleidžia savo turimą kontroliuojamojo užsienio vieneto dalį arba per nuolatinę buveinę, nurodytą šio Įstatymo 2 straipsnio 4¹ dalies 2 punkte, vykdomą veiklą ir bet kuri iš perleidimo gautų pajamų dalis anksčiau buvo įtraukta į pozityviasias pajamas, apskaičiuojant už šias pajamas mokėtino pelno mokesčio sumą, ta pajamų dalis neįtraukiama į Lietuvos vieneto pelno mokesčio bazę.

Komentaras

Ši nuostata įtvirtinta siekiant išvengti dvigubo apmokestinimo atvejų, kai perleidžiama kontroliuojamojo užsienio vieneto dalis arba per nuolatinę buveinę, kurios pajamos nepriskiriamos Lietuvos vieneto mokesčio bazei pagal PMĮ 4 str. 1 dalį (žr. šios dalies komentarą), vykdoma veikla, nustatant, kad iš tokio perleidimo gautos pajamos (ar jų dalis), kurios anksčiau buvo įtrauktos į Lietuvos vieneto pajamas kaip pozityviosios pajamos, yra neįtraukiamos į Lietuvos vieneto pelno mokesčio bazę.

Pavyzdys

Kontroliuojantis Lietuvos vienetas, kuriam nuo 2024 m. priklauso 60 proc. tikslinėje teritorijoje įregistruoto vieneto akcijų, 2026 m. pardavė savo turimas akcijas užsienio valstybės vienetui už 45 000 Eur.

Lietuvos vienetas į savo 2025 m. mokesčio bazę kaip pozityviasias pajamas buvo įtraukęs 20 000 Eur kontroliuojamojo užsienio vieneto, kurio akcijas pardavė 2026 m., pajamų.

Kontroliuojamasis užsienio vienetas dividendų Lietuvos vienetui nemokėjo.

Lietuvos vienetas, apskaičiuodamas apmokestinamąsias akcijų pardavimo pajamas, už parduotas akcijas 2026 m. gautą 45 000 Eur pajamų sumą turi teisę sumažinti 20 000 Eur suma, kadangi šią sumą Lietuvos vienetas buvo įtraukęs į savo 2025 m. pajamas kaip pozityviasias pajamas.

11. Lietuvos vienetas turi teisę nuo pozityviųjų pajamų toje valstybėje arba zonoje, kurioje įregistruotas arba kitaip organizuotas kontroliuojamasis užsienio subjektas, sumokėto pelno mokesčio ar jam tapataus mokesčio dydžiu (jeigu tai kontroliuojamasis užsienio vienetas, proporcingai Lietuvos vieneto turimų akcijų (dalių, pajų), balsavimo teisių ar teisių į paskirstytinojo pelno dalį arba išimtinių teisių jas įsigyti skaičiui) šio Įstatymo 55 straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka sumažinti į biudžetą mokėtiną pagal šį Įstatymą nuo pozityviųjų pajamų apskaičiuotą pelno mokestį.

Jei toje valstybėje arba zonoje mokesčio sumokėta daugiau, negu tai numatyta tos valstybės arba zonos įstatymuose, Lietuvos vienetas turi teisę sumažinti į biudžetą mokėtiną pagal šį Įstatymą nuo pozityviųjų pajamų apskaičiuotą pelno mokestį mokesčio, kuris turėjo būti sumokėtas nuo pozityviųjų pajamų toje valstybėje arba zonoje, kurioje įregistruotas arba kitaip organizuotas kontroliuojamasis užsienio subjektas, dydžiu.

Komentaras

1. Kontroliuojantis Lietuvos vienetas iš PMĮ nustatyta tvarka nuo pozityvių pajamų apskaičiuoto pelno mokesčiosumos gali atskaityti pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą, sumokėtą užsienio valstybėje nuo toje valstybėje gautų ir/ar uždirbtų kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų, įtrauktų į jį kontroliuojančio Lietuvos vieneto pajamas kaip pozityviosios pajamos.

Atskaitoma užsienio valstybėje ar zonoje sumokėto mokesčio suma apskaičiuojama tokiu būdu:

1.1. remiantis šio straipsnio nuostatomis, skaičiuojamos kontroliuojamojo užsienio subjekto pozityviosios pajamos. Pritaikius PMĮ 5 straipsnyje nustatytą pelno mokesčio tarifą, skaičiuojamas pelno mokestis nuo apskaičiuotų pozityviųjų pajamų sumos (atėmus neapmokestinamąsias pajamas (remiantis PMĮ 12 straipsniu) bei atskaičius leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, tačiau tik tuos, kurie susiję su tokių pajamų uždirbimu, t. y. atitinka PMĮ 17 straipsnyje leidžiamais atskaitymams nustatytus reikalavimus).

1.2. skaičiuojama užsienio valstybėje ar zonoje apmokestintų pozityviųjų pajamų (apskaičiuotų remiantis šios dalies komentaro 1.1 punktu) dalis visose per atitinkamą mokestinį laikotarpį kontroliuojamojo užsienio vieneto gautose ir / ar uždirbtose ir toje užsienio valstybėje ar zonoje apmokestintose pajamose.

Remiantis apskaičiuota proporcija, skaičiuojama už atitinkamą mokestinį laikotarpį kontroliuojamojo užsienio vieneto užsienio valstybėje ar zonoje sumokėto pelno mokesčio ar jam tapataus mokesčio sumos dalis, tenkanti pozityviųjų pajamų daliai visose to vieneto pajamose;

1.3. jeigu pagal PMĮ apskaičiuota pelno mokesčio nuo pozityviųjų pajamų suma (apskaičiuota remiantis šios dalies komentaro 1.1 punktu) yra didesnė negu kontroliuojamojo subjekto užsienio valstybėje ar zonoje sumokėto mokesčio nuo tų pozityviųjų pajamų suma (apskaičiuota remiantis šios dalies komentaro 1.2 punktu), tai gali būti atskaitoma visa užsienio valstybėje ar zonoje sumokėta mokesčio nuo tų pajamų suma (t.y. apskaičiuota remiantis šios dalies komentaro 1.2 punktu);

jeigu pagal PMĮ apskaičiuota pelno mokesčio nuo pozityviųjų pajamų suma (apskaičiuota remiantis šios dalies komentaro 1.1 punktu) yra lygi arba mažesnė negu kontroliuojamojo vieneto užsienio valstybėje ar zonoje sumokėto mokesčio nuo tų pozityviųjų pajamų suma (apskaičiuota remiantis šios dalies komentaro 1.2 punktu), tai gali būti

atskaitoma tik pagal PMĮ apskaičiuota pelno mokesčio nuo pozityviųjų pajamų suma (t. y. apskaičiuota remiantis šios dalies komentaro 1.1 punktu);

1.4. apskaičiuota atskaitoma užsienio valstybėje ar zonoje sumokėto mokesčio nuo pozityviųjų pajamų suma turi būti išreikšta eurai pagal Lietuvos banko skelbiamą oficialų euro ir užsienio valiutos santykį, nustatytą pajamų pripažinimo dienai (paskutinei mokestinio laikotarpio dienai).

Pavyzdys

Tarkime, kad Lietuvos vieneto A kontroliuojamam užsienio vienetai B, įregistruotam ar kitaip organizuotam Liuksemburge, pagal vietos vidaus teisės aktus taikomas 14 proc. pelno mokesčio tarifas. Paskutinę kontroliuojamojo vieneto B mokestinio laikotarpio dieną, t. y. 2026 m. gruodžio 31 d., Lietuvos vienetas A valdo 75 proc. subjekto B akcijų.

Lietuvos vieneto A mokestinio laikotarpio nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2026 m. gruodžio 31 d. visos pajamos (neįskaitant apskaičiuotų pozityviųjų pajamų) yra 675 000 Eur.

Kontroliuojamojo užsienio vieneto B to paties mokestinio laikotarpio (nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2026 m. gruodžio 31 d.) pajamos yra 400 000 Eur, iš kurių 300 000 Eur yra užsienio vieneto B 2026 metų mokestinio laikotarpio pasyviosios pajamos.

Tarkime, kad kontroliuojamasis užsienio vienetas B išpildo PMĮ 39 str. 1 d. 2 ir 3 punktuose įtvirtintas sąlygas, o PMĮ 39 str. 2 dalyje nustatyta išimtis jam netaikoma, todėl Lietuvos vienetas A turi skaičiuoti kontroliuojamojo užsienio vieneto B pozityviasias pajamas ir įtraukti jas į savo mokesčio bazę.

Kontroliuojamasis užsienio vienetas B pagal Liuksemburgo mokesčių įstatymus apskaičiavo ir sumokėjo 40 000 Eur pelno mokesčio nuo 2026 metų mokestinio laikotarpio pajamų (400 000 Eur).

Tarkime, kad šioms pajamoms uždirbti vienetas B jokių sąnaudų nepatyrė. Tada to kontroliuojamojo užsienio vieneto B pajamos, kurias kontroliuojantis Lietuvos vienetas turi traukti į savo mokesčio bazę kaip pozityviasias pajamas, yra 225 000 Eur ($300\,000 \times 75 \text{ proc.}$).

Kadangi į Lietuvos vieneto A pajamas įtraukiamos kontroliuojamojo užsienio vieneto B pozityviosios pajamos visose to vieneto B 2026 metų mokestinio laikotarpio pajamose sudaro 56,25 proc. ($225\,000 \text{ Eur} / 400\,000 \text{ Eur} \times 100 \text{ proc.}$), laikoma, kad užsienio subjekto B Liuksemburge sumokėto pelno mokesčio sumos dalis, tenkanti Lietuvos vieneto A pozityviosioms pajamoms taip pat 56,25 proc., t. y. 22 500 Eur ($40\,000 \text{ Eur} \times 56,25 / 100$).

Kadangi pagal PMĮ apskaičiuota pelno mokesčio nuo Lietuvos vieneto A pozityviųjų pajamų suma (33 750 Eur) yra didesnė negu kontroliuojamojo vieneto B užsienio valstybėje sumokėto mokesčio nuo tų pozityviųjų pajamų suma (22 500 Eur), tai gali būti atskaitoma visa užsienio valstybėje sumokėta mokesčio nuo tų pajamų suma, t. y. 22 500 Eur.

2. Jeigu kontroliuojamasis užsienio subjektas nuo per atitinkamą mokestinį laikotarpį gautų ir / ar uždirbtų pajamų toje užsienio valstybėje arba zonoje, kurioje jis įregistruotas ar kitaip organizuotas, sumokėjo pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio daugiau, negu to reikalauja tos valstybės ar zonos įstatymai, tai, skaičiuojant iš kontroliuojančio Lietuvos vieneto pelno mokesčio nuo pozityviųjų pajamų atskaitomą užsienio valstybėje sumokėto mokesčio nuo tų pajamų sumą, atsižvelgiama tik į tą užsienio valstybėje sumokėto mokesčio sumos dalį, kuri turėjo būti sumokėta remiantis tos valstybės ar zonos įstatymais.

3. Lietuvos vienetas iš PMĮ nustatyta tvarka apskaičiuotos pelno mokesčio nuo pozityviųjų pajamų, įtrauktų į to vieneto pajamas, sumos gali atskaityti pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą, sumokėtą užsienio valstybėje nuo toje valstybėje gautų ir / ar uždirbtų kontroliuojamojo subjekto pajamų, įtrauktų į jį kontroliuojančio Lietuvos vieneto

pajamas kaip pozityviosios pajamos, tik tuo atveju, jeigu mokesčio administratoriui pateikia ar nurodo kontroliuojamojo užsienio subjekto: 1) pavadinimą ir buveinės adresą; 2) valdytojų sąrašą (jeigu tai kontroliuojamasis užsienio vienetas); 3) balansą bei pelno ir nuostolių ataskaitą; 4) gautų pajamų ir nuo jų apskaičiuoto ir sumokėto pelno mokesčio ar jam tapataus mokesčio sumas; 5) pozityviųjų pajamų sumą; 6) nuo pozityviųjų pajamų sumokėtų mokesčių įrodymus (žr. PMĮ 55 str. 6 dalies komentara).

12. Lietuvos vienetas turi teisę nuo pozityviųjų pajamų Europos ekonominės erdvės valstybėje arba valstybėje, su kuria Lietuvos Respublika yra sudariusi ir taiko dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį ir pagal kurios atitinkamą įstatymą kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamos yra įtrauktos į tos valstybės vieneto pozityviasias pajamas ir apmokestintos pagal taisykles, analogiškas šiame straipsnyje nustatytoms taisyklėms, sumokėto pelno mokesčio ar jam tapataus mokesčio dydžiu šio Įstatymo 55 straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka sumažinti į biudžetą mokėtiną pagal šį Įstatymą nuo pozityviųjų pajamų apskaičiuotą pelno mokestį.

Komentaras

1. Kontroliuojantis Lietuvos vienetas iš PMĮ nustatyta tvarka apskaičiuotos pelno mokesčio nuo pozityviųjų pajamų, įtrauktų į to vieneto pajamas, sumos gali atskaityti pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą, sumokėtą nuo tokių pajamų Europos Ekonominės Erdvės valstybėje, arba valstybėje, su kuria sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, jeigu toje valstybėje ir pagal tos valstybės įstatymus tokios pajamos buvo apmokestintos kaip tos užsienio valstybės subjekto pozityviosios pajamos.

Atskaitoma užsienio valstybėje ar zonoje sumokėto mokesčio suma apskaičiuojama tokiu būdu:

1.1. remiantis šio straipsnio nuostatomis, skaičiuojamos kontroliuojamojo užsienio vieneto pozityviosios pajamos. Pritaikius PMĮ 5 straipsnyje nustatytą pelno mokesčio tarifą, skaičiuojamas pelno mokestis nuo visos apskaičiuotų pozityviųjų pajamų sumos;

1.2. skaičiuojama, kiek kontroliuojamojo užsienio subjekto pozityviųjų pajamų buvo apskaičiuota kaip tą patį užsienio subjektą kontroliuojančio kito užsienio vieneto pozityviosios pajamos ir kiek pelno mokesčio nuo šių pozityviųjų pajamų yra apskaičiuota pagal tą patį užsienio subjektą kontroliuojančio kito užsienio vieneto valstybės teisės aktus;

1.3. jeigu pagal PMĮ apskaičiuota pelno mokesčio nuo pozityviųjų pajamų suma (apskaičiuota remiantis šios dalies komentaro 1.1 punktu) yra didesnė negu kito kontroliuojančio Europos Ekonominės Erdvės valstybės arba valstybės, su kuria sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, vieneto toje užsienio valstybėje sumokėto mokesčio nuo tų pozityviųjų pajamų suma (apskaičiuota remiantis šios dalies komentaro 1.2 punktu), tai gali būti atskaitoma visa užsienio valstybėje sumokėta mokesčio nuo tų pajamų suma (t.y. apskaičiuota remiantis šios dalies komentaro 1.2 punktu);

1.4. jeigu pagal PMĮ apskaičiuota pelno mokesčio nuo pozityviųjų pajamų suma (apskaičiuota remiantis šios dalies komentaro 1.1 punktu) yra lygi arba mažesnė negu kito kontroliuojančio Europos Ekonominės Erdvės valstybės, su kuria sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, vieneto toje užsienio valstybėje sumokėto mokesčio nuo tų pozityviųjų pajamų suma (apskaičiuota remiantis šios dalies komentaro 1.2 punktu), tai gali būti atskaitoma tik pagal PMĮ apskaičiuota pelno mokesčio nuo pozityviųjų pajamų suma (t.y. apskaičiuota remiantis šios dalies komentaro 1.1 punktu);

1.5. apskaičiuota atskaitoma užsienio valstybėje sumokėto mokesčio nuo pozityviųjų pajamų suma turi būti išreikšta eurai pagal Lietuvos banko skelbiamą oficialų euro ir užsienio valiutos santykį, nustatytą pajamų pripažinimo dienai (paskutinei mokesčio laikotarpio dienai).

2. Jeigu kontroliuojantis Lietuvos vienetas iš PMĮ nustatyta tvarka apskaičiuotos pelno mokesčio nuo pozityviųjų pajamų, įtrauktų į to vieneto pajamas, sumos atskaito:

- pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą, sumokėtą užsienio valstybėje nuo toje valstybėje gautų ir/ar uždirbtų kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų, įtrauktų į jį kontroliuojančio Lietuvos vieneto pajamas kaip pozityviosios pajamos (remiantis šio straipsnio 11 dalimi) ir

- pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą, sumokėtą nuo pajamų, įtrauktų į kontroliuojančio Lietuvos vieneto pajamas kaip pozityviosios pajamos, Europos Ekonominės Erdvės valstybėje arba valstybėje, su kuria sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, jeigu toje valstybėje ir pagal tos valstybės įstatymus pajamos, kurios laikomos kontroliuojančio Lietuvos vieneto pozityviosiomis pajamomis, buvo apmokestintos kaip tos užsienio valstybės subjekto pozityviosios pajamos, (remiantis šia dalimi), tai

- bendra atskaitoma užsienio valstybėse sumokėtų mokesčių suma negali būti didesnė, negu Lietuvos vieneto PMĮ nustatyta tvarka apskaičiuota pelno mokesčio nuo tų pozityviųjų pajamų suma (apskaičiuota remiantis šios dalies komentaro 1.1 punktu).

Pavyzdys

Lietuvos vieneto A mokesčio laikotarpis yra kalendoriniai metai. Jo kontroliuojamųjų užsienio subjektų B ir C mokesčiai laikotarpiai sutampa su kontroliuojančio Lietuvos vieneto A mokesčiu laikotarpiu ir taip pat yra kalendoriniai metai. Paskutinę tų kontroliuojamųjų užsienio subjektų mokesčių laikotarpių dieną, t.y. 2025 m. gruodžio 31 d., Lietuvos vienetas A tiesiogiai valdo 100 proc. subjekto B, įregistruoto užsienio valstybėje, su kuria Lietuva yra sudariusi ir taiko dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį, akcijų ir netiesiogiai (per subjektą B, kuris tiesiogiai valdo 75 proc. subjekto C akcijų) 75 proc. subjekto C, įregistruoto Bahamų Sandraugoje, akcijų.

Lietuvos vieneto A mokesčio laikotarpio nuo 2025 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d. visos pajamos (neįskaitant apskaičiuotų pozityviųjų pajamų) yra 1 mln. Eur.

Kontroliuojamojo užsienio subjekto B to paties mokesčio laikotarpio (nuo 2025 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d.) pajamos yra 200 000 Eur (nors užsienio vieneto pajamos yra užsienio valiuta, paprastumo ir aiškumo tikslais, pateikiame šią sumą eurai), kurios visos yra pajamos iš jo pasyviosios veiklos.

Tarkime, kad kontroliuojamojo subjekto B pajamos, atsižvelgiant į PMĮ 39 str. 1 dalį ir PMĮ 39 str. 2 dalyje numatytą išimtį, neturi būti traukiamos į Lietuvos vieneto A pajamas kaip pozityviosios pajamos.

Kontroliuojamojo užsienio vieneto C to paties mokesčio laikotarpio (nuo 2025 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d.) pajamos yra tik pasyviosios veiklos palūkanų pajamos lygios 100 000 Eur. Kadangi kontroliuojamasis užsienio vienetas C yra registruotas tikslinėje teritorijoje, kontroliuojantis Lietuvos vienetas A visais atvejais turi skaičiuoti kontroliuojamojo užsienio vieneto C pozityviasias pajamas ir traukti jas į savo mokesčio bazę. Tarkime, kad šioms pajamoms uždirbti vienetas C jokių sąnaudų nepatyrė. Tada to kontroliuojamojo užsienio subjekto C pajamos, kurias kontroliuojantis Lietuvos vienetas turi traukti į savo mokesčio bazę kaip pozityviasias pajamas, yra 75 000 Eur (100 000 x 75 proc).

Vadinasi, kontroliuojančio Lietuvos vieneto A mokestis nuo kontroliuojamojo užsienio vieneto C pozityviųjų pajamų, apskaičiuotas pagal PMĮ nuostatas, yra 12 000 Eur (75 000 x 16 proc.).

Tarkime, kad kontroliuojamasis užsienio vienetas C pagal Bahamų Sandraugos mokesčių įstatymus apskaičiavo ir sumokėjo 2 000 Eur pelno mokesčio nuo 2025 metų mokestinio laikotarpio pajamų (100 000 Eur). Kadangi į kontroliuojančio Lietuvos vieneto A pajamas įtraukiamos kontroliuojamojo užsienio vieneto C pozityviosios pajamos visose to vieneto C 2025 metų mokestinio laikotarpio pajamose sudaro 75 proc., laikoma, kad kontroliuojamojo vieneto C pelno užsienio valstybėse sumokėto mokesčio sumos dalis, tenkanti vieneto A pozityviosioms pajamoms taip pat 75 proc., t. y. 1 500 Eur (2 000 Eur x 75 proc.).

Tarkime, kad pagal užsienio valstybės, kurioje įregistruotas subjektas B, įstatymus šis vienetas privalo skaičiuoti kontroliuojamojo užsienio vieneto C pozityviasias pajamas ir mokėti nuo jų mokesčius. Tarkime, kad tokios pozityviosios pajamos yra lygios 75 000 Eur (traukiamos visos pajamos, todėl 100 000 Eur x 75 proc.), o nuo jų sumokėtas mokestis yra 12 000 Eur (75 000 x 16 proc.).

Kadangi pagal PMĮ apskaičiuota pelno mokesčio nuo Lietuvos vieneto A pozityviųjų pajamų (apskaičiuotų kaip kontroliuojamojo vieneto C atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamų dalis) suma (12 000 Eur) yra mažesnė negu kontroliuojamųjų subjektų C ir B užsienio valstybėse sumokėtų mokesčių nuo tų pozityviųjų pajamų suma (1 500 + 12 000 = 13 500 Eur), tai gali būti atskaitoma ne visa užsienio valstybėse sumokėtų mokesčių nuo tų pajamų suma, t. y. tik 12 000 Eur.

3. Lietuvos vienetas mokėtino pelno mokesčio sumą, apskaičiuotą nuo pozityviųjų pajamų gali atskaityti šioje dalyje nustatyta tvarka tik tuo atveju, jeigu turi tam reikalingus PMĮ 55 str. 6 dalyje nustatytus dokumentus (žr. šios dalies komentarą).

8. PMĮ 55 straipsnio apibendrinto paaiškinimo (komentarą) išdėstyto nauja redakcija projektas.

55 STRAIPSNIS. Pelno mokesčio, sumokėto užsienio valstybėse, atskaitymai

1. Lietuvos vienetas iš šio Įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuoto pelno mokesčio sumos, neįskaitant nuo gautos paramos, panaudotos ne pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatyme nustatytą paramos paskirtį, taip pat nuo iš vieno paramos teikėjo per mokestinį laikotarpį grynais pinigais gautos paramos dalies, viršijančios 250 MGL dydžio sumą, apskaičiuotos pelno mokesčio sumos, gali atskaityti pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą, sumokėtą užsienio valstybėje nuo toje valstybėje per tuos mokestinius metus gautų pajamų, atsižvelgiant į dividendus, kurie neįtraukiami į vieneto pajamas, išskyrus pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą, sumokėtą nuo per Lietuvos vieneto nuolatines buveines, esančias Europos ekonominės erdvės valstybėse arba valstybėse, su kuriomis Lietuvos Respublika yra sudariusi ir taiko dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, vykdomos veiklos pajamų, jeigu šis straipsnis nenustato ko kita.

Komentaras

1. Šio straipsnio nuostatos leidžia panaikinti Lietuvos vieneto užsienio valstybėje gaunamų pajamų tarptautinį dvigubą apmokestinimą, t.y. tokį apmokestinimą, kai Lietuvos vieneto per mokestinį laikotarpį gautos arba uždirbtos pajamos apmokestinamos ir Lietuvoje (remiantis PMĮ 4 str. 1 dalimi, Lietuvos vieneto pelno mokesčio bazė yra visos Lietuvos

Respublikoje ir užsienio valstybėse uždirbtos pajamos, išskyrus pajamas, uždirbtas per nuolatinę buveinę, esančias Europos ekonominės erdvės valstybėse (toliau – EEE) arba valstybėse, su kuriomis Lietuva yra sudariusi ir taiko dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis (toliau - DAIS)), ir toje užsienio valstybėje, kurioje tos pajamos gaunamos arba uždirbamos. Lietuvos vieneto pajamų dvigubas apmokestinimas naikinamas taikant užsienio valstybėje sumokėto mokesčio sumos atskaitymo iš Lietuvoje mokėtino pelno mokesčio sumos metodą. Pagal šios dalies nuostatas iš Lietuvoje mokėtino mokestinio laikotarpio pelno mokesčio sumos atskaitoma atitinkamo pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio suma, sumokėta atitinkamoje užsienio valstybėje nuo Lietuvos vieneto toje valstybėje per tą mokestinį laikotarpį gautų visų pajamų.

PMĮ 55 straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos, jeigu dvigubas apmokestinimas naikinamas vadovaujantis PMĮ 4 straipsnio 1 dalies nuostatomis, t. y. kai Lietuvos vieneto, veikiančio per nuolatinę buveinę kitoje valstybėje, priklausančioje EEE arba su kuria Lietuva sudariusi ir taiko DAIS, dvigubas apmokestinimas naikinamas taikant atleidimo metodą (neapmokestinant Lietuvos vieneto nuolatinę buveinę priskiriamo pelno Lietuvoje; žr. PMĮ 4 straipsnio 1 dalies komentarą)).

Pavyzdys

Lietuvos vieneto 2025 m. sausio 1 d. – 2025 m. gruodžio 31 d. mokestinio laikotarpio pajamos yra 200 000 Eur: 160 000 Eur jis uždirbo Lietuvoje ir 40 000 Eur užsienio valstybėse, iš kurių 10 000 Eur uždirbo vykdydamas veiklą per nuolatinę buveinę Latvijoje ir 30 000 Eur gavo iš Liuksemburgo vieneto kaip atlyginimą už suteiktą teisę naudotis prekės ženklu (išmokant tokį atlyginimą Liuksemburge nuo jo buvo išskaičiuotas 3 000 Eur mokestis). Tokių pajamų uždirbimui Lietuvos vienetas patyrė 120 000 Eur sąnaudų: 115 000 Eur Lietuvoje uždirbtoms pajamoms ir 5 000 Eur sąnaudų patyrė pajamoms per nuolatinę buveinę Latvijoje uždirbti.

Remiantis Lietuvos – Latvijos DAIS 7 straipsniu ir PMĮ 4 str. 1 dalimi Lietuvos vieneto Latvijoje per nuolatinę buveinę uždirbtos pajamos nepriskiriamos pelno mokesčio bazei, o tokioms pajamoms uždibti patirtos sąnaudos priskiriamos neleidžiamiesiems atskaitymams (žr. PMĮ 31 straipsnio 1 dalies 17 punkto komentarą).

Remiantis PMĮ 55 str. 2 - 3 dalimis nustatyta, kad gali būti atskaitoma tik dalis užsienio valstybėse (šiuo atveju – tik Liuksemburge) sumokėto mokesčio, kuri yra lygi 178 000 Eur (t.y. $30\,000 / 190\,000 \times 11,25$; žr. šių dalių komentarus). Nustatant šią sumą nebuvo atsižvelgta į vykdančią veiklą per nuolatinę buveinę Latvijoje uždirbtas pajamas ir į nuo jų Latvijoje sumokėtą mokestį.

PMĮ nustatyta tvarka nustatomos Lietuvos vieneto mokestinio laikotarpio pajamos, skaičiuojamas pelno mokestis PM, iš kurio sumos gali būti atskaitomas užsienio valstybėse sumokėtas mokestis, ir apskaičiuojama pelno mokesčio suma, kurią Lietuvos vienetas turi sumokėti į Lietuvos biudžetą:

- visos pajamos yra $200\,000 - 10\,000 = 190\,000$ Eur (Lietuvos vieneto per nuolatinę buveinę Latvijoje uždirbtos pajamos yra atleistos nuo mokesčio Lietuvoje, todėl į jas neatsižvelgiama skaičiuojant visas Lietuvos vieneto mokestiniu laikotarpiu uždirbtas ir / ar gautas pajamas);
- apmokestinamasis pelnas yra $190\,000 - 115\,000 = 75\,000$ Eur (atimamos sąnaudos; į Lietuvos vieneto sąnaudas, patirtas vykdančią veiklą per nuolatinę buveinę Latvijoje, neatsižvelgiama);
- pelno mokestis PM yra $75\,000 \times 16 \text{ proc.} = 12\,000$ Eur (pritaikomas pelno mokesčio tarifas);

- į Lietuvos biudžetą privalo sumokėti $12\,000 - 1,78 = 10\,220$ Eur (atimama tik ta Liuksemburge sumokėto mokesčio dalis, kurią galima atimti remiantis PMĮ 55 str. 2 – 3 dalių nuostatomis).

2. Lietuvos vienetas gali atskaityti užsienio valstybėje sumokėtą mokestį, jeigu:

2.1. pajamos, nuo kurių užsienio valstybėje buvo sumokėtas mokestis, yra gautos toje užsienio valstybėje, t. y. jų šaltinis yra toje užsienio valstybėje:

- pajamas išmokėjęs asmuo yra tos užsienio valstybės vienetas, gyventojas ar toje valstybėje registruotas kokio nors vieneto nesavarankiškas struktūrinis padalinys,

- pajamos uždirbamos per Lietuvos vieneto nuolatinę buveinę toje užsienio valstybėje, nepriklausančioje EEE arba su kuria Lietuva nėra sudariusi DAIS (toliau - Lietuvos vieneto nuolatinė buveinė),

- pajamos, gautos už to Lietuvos vieneto toje užsienio valstybėje vykdytą kitokią, nei aukščiau išvardytą, veiklą, jeigu toje valstybėje, remiantis jos vidaus įstatymais, šios pajamos yra apmokestinamos, (pvz., pajamos už toje užsienio valstybėje esančio nekilnojamojo turto nuomą ar pardavimą) ir kt.;

2.2. pajamos yra gautos užsienio valstybėje tą patį mokestinį laikotarpį, t.y. pajamos yra gautos užsienio valstybėje tą mokestinį laikotarpį, kurį jos įtrauktos į Lietuvos vieneto pelno mokesčio bazę;

2.3. užsienio valstybėje sumokėtas mokestis yra pelno mokestis arba jam tapatus mokestis. Tokiu mokesčiu gali būti laikomas užsienio valstybėje nuo Lietuvos vieneto per nuolatinę buveinę uždirbtų pajamų mokamas pelno mokestis (nepriklausomai nuo jo pavadinimo), prie pajamų šaltinio išskaičiuojamas mokestis nuo išmokamų palūkanų, autorinių atlyginimų ir pan. (dėl dokumentų, įrodančių, kad sumokėtas mokestis yra pelno mokestis arba jam tapatus mokestis, plačiau paaiškinta šio straipsnio 5 dalies komentaro 6 punkte). Tačiau vien tik tai, kad kokio nors mokesčio apskaičiavimo bazė yra užsienio valstybėje uždirbtos ar gautos pajamos (pvz., atskaitymai į kelių fondą, apyvartos mokestis, atskaitymai į stichinių nelaimių atvejams valstybės sudaromus rezervus ir kita), nereikia, kad tokio užsienio valstybėje sumokėto mokesčio suma gali būti atskaitoma PMĮ 55 straipsnyje nustatyta tvarka;

2.4. tai, kad mokestis buvo sumokėtas, yra tos užsienio valstybės mokesčio administratoriaus patvirtinimas (žr. PMĮ 55 str. 5 dalies komentarą).

3. Lietuvos vienetas, mokestiniu laikotarpiu gavęs ir/ar uždirbęs pajamų užsienio valstybėse ir sumokėjęs ten nuo jų mokesčius, į Lietuvos biudžetą mokėtino pelno mokesčio sumą apskaičiuoja tokiu būdu:

3.1. apskaičiuoja visas savo mokestinio laikotarpio pajamas, nuo kurių PMĮ nustatyta tvarka turi būti skaičiuojamas apmokestinamasis pelnas. Jeigu pajamos buvo uždirbtos vykdant veiklą užsienio valstybėse per nuolatinės buveinės,

ar kitokius nesavarankiškus struktūrinius padalinius, tai tokios pajamos turi būti perskaičiuojamos PMĮ nustatyta tvarka;

3.2. apskaičiuoja apmokestinamąjį pelną, iš taip nustatytų mokestinio laikotarpio pajamų atimdamas PMĮ 11 str. 1 dalyje nustatytas sumas (t.y. neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus bei ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus);

3.3. apskaičiuoja pelno mokesčio sumą, nustatytam apmokestinamajam pelnui pritaikęs mokesčio tarifą, toliau šio straipsnio komentare ši suma įvardijama kaip PM;

3.4. iš taip nustatytos pelno mokesčio sumos PM atskaito užsienio valstybėse sumokėtų mokesčių sumą, nustatytą remiantis šio straipsnio 2 -3 dalimis arba su atitinkamomis užsienio valstybėmis sudarytų ir taikomų tarptautinių dvigubo apmokestinimo išvengimo sutarčių nuostatomis.

4. Atskaitoma užsienio valstybėje sumokėto mokesčio suma turi būti nurodoma eurai pagal oficialų euro ir užsienio valiutos santykį, kurį Lietuvos bankas nustatė:

- jeigu pajamas, nuo kurių užsienio valstybėje buvo sumokėtas mokestis, Lietuvos vienetas gavo ne vykdydamas veiklą toje valstybėje per nuolatinę buveinę, ar kitą nesavarankišką struktūrinį padalinį – Lietuvos vieneto iš užsienio valstybės gautų pajamų, nuo kurių toje valstybėje buvo sumokėtas mokestis, pripažinimo dienai;
- jeigu pajamas, nuo kurių užsienio valstybėje buvo sumokėtas mokestis, Lietuvos vienetas uždirbo vykdydamas veiklą toje valstybėje per nuolatinę buveinę ar kitą nesavarankišką struktūrinį padalinį, kuriam, remiantis tos valstybės įstatymais, nustatyta prievolė pačiam teikti deklaracijas ir mokėti mokesčius – Lietuvos vieneto mokestinio laikotarpio, kuriuo tokios pajamos buvo uždirbtos, paskutinei dienai arba to struktūrinio padalinio mokestinio laikotarpio paskutinei dienai, jeigu toks padalinys Lietuvos vieneto mokestiniu laikotarpiu nutraukė savo veiklą užsienio valstybėje.

Pavyzdys

Lietuvos vieneto mokestinio laikotarpio pajamos yra 200 000 Eur: 160 000 Eur jis uždirbo Lietuvoje ir 40 000 Eur užsienio valstybėse. Tokių pajamų uždirbimui Lietuvos vienetas patyrė 120 000 Eur sąnaudų (apskaičiuotų pagal PMĮ nuostatas), kurias galima atskaityti remiantis PMĮ nuostatomis: 100 000 Eur Lietuvoje uždirbtoms pajamoms ir 20 000 Eur užsienio valstybėse gautoms pajamoms.

Remiantis PMĮ 55 str. 2 – 3 dalimis nustatyta, kad gali būti atskaitoma visa užsienio valstybėse sumokėto mokesčio suma, kuri yra 2 000 Eur.

PMĮ nustatyta tvarka nustatomos Lietuvos vieneto mokestinio laikotarpio pajamos, skaičiuojamas pelno mokestis, iš kurio sumos gali būti atskaitomas užsienio valstybėse sumokėtas mokestis, ir apskaičiuojama pelno mokesčio suma, kurią Lietuvos vienetas turi sumokėti į Lietuvos biudžetą:

- visos pajamos yra 200 000 Eur (uždirbtos ir gautos Lietuvoje ir užsienio valstybėse);
- apmokestinamasis pelnas yra $200\,000 - 120\,000 = 80\,000$ Eur (atimamos sąnaudos);
- pelno mokestis PM yra $80\,000 \times 16 \text{ proc. (2025 m.)} = 12\,800$ Eur (pritaikomas pelno mokesčio tarifas);
- į Lietuvos biudžetą privalo sumokėti $12\,800 - 2\,000 = 10\,800$ Eur (atimamas užsienio valstybėse sumokėtas mokestis).

5. Jeigu Lietuvos vienetas užsienio valstybėje, su kuria sudaryta ir taikoma tarptautinė dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, gavo pajamų, kurios buvo apmokestintos toje užsienio valstybėje, tai nuo Lietuvos vieneto pelno mokesčio sumos (PM) galima atskaityti tik tokius užsienio valstybėje sumokėtus mokesčius, kuriuos ta užsienio valstybė galėjo imti remdamasi tarptautinės sutarties nuostatomis.

Tačiau, jeigu Lietuvos vienetai PMĮ nuostatos leidžia atskaityti didesnę užsienio valstybėje sumokėtų mokesčių sumą, negu atitinkamos tarptautinės sutarties nuostatos, tai Lietuvos vienetas, atskaitydamas užsienio valstybėje sumokėtus mokesčius, gali taikyti PMĮ 55 straipsnio nuostatas, tačiau ir šiuo atveju atskaityti galima tik tokius mokesčius, kuriuos ta užsienio valstybė turėjo teisę imti remdamasi tarptautinės sutarties nuostatomis (žr. PMĮ 55 str. 3 dalies komentaro 3.4 punkto pavyzdį).

6. Apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, į pagal PMĮ apskaičiuotą pelno mokesčio sumą, iš kurios galima atskaityti užsienio valstybėse sumokėto pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą, neįskaičiuojamas pelno mokestis pagal PMĮ 5 str. 1 d. 4 punktą apskaičiuotas nuo PMĮ 4 str. 6 dalies 1 ir 2 punktuose nustatytos mokesčio bazės (t.y. nuo gautos paramos, panaudotos ne pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatyme nustatytą

paramos paskirtį, sumą, taip pat į nuo iš vieno paramos teikėjo per mokestinį laikotarpį grynais pinigais gautos paramos dalies, viršijančios 250 MGL dydžio, sumą).“.

2. Jeigu nuo užsienio valstybėje gautų pajamų šio Įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuota pelno mokesčio suma yra mažesnė negu pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio suma, sumokėta nuo tų pajamų užsienio valstybėje, tai atskaitoma tik šio Įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuota pelno mokesčio suma.

Komentaras

1. Jeigu Lietuvos vienetas mokestiniu laikotarpiu gavo ir / ar uždirbo pajamų užsienio valstybėje ir sumokėjo ten nuo jų pelno mokesčius arba jam tapačius mokesčius, tai nuo Lietuvos vieneto pelno mokesčio sumos (PM) gali būti atskaitoma ne visa užsienio valstybėje nuo tų pajamų sumokėtų mokesčių suma, o tik suma, neviršijanti PMI nustatyta tvarka apskaičiuotos pelno mokesčio sumos (toliau šio straipsnio komentare tokia mokėtino pelno mokesčio suma įvardijama kaip mPM) dalies, tenkančios toms Lietuvos vieneto užsienio valstybėje gautoms ir/ar uždirbtoms pajamoms. Skačiuojant mokėtino pelno mokesčio sumos (mPM) dalį, tenkančią Lietuvos vieneto užsienio valstybėje gautoms ir / ar uždirbtoms pajamoms, į Lietuvos vieneto patirtas sąnaudas, kurios buvo reikalingos toms pajamoms gauti ir / ar uždirbti, neatsižvelgiama.

2. Lietuvos vieneto užsienio valstybėje sumokėto mokesčio nuo toje valstybėje mokestiniu laikotarpiu gautų ir / ar uždirbtų pajamų suma, kuri gali būti atskaitoma iš to Lietuvos vieneto mokestinio laikotarpio pelno mokesčio sumos (PM), apskaičiuojama tokiu būdu:

2.1. skaičiuojama proporcija, tenkanti Lietuvos vieneto užsienio valstybėje gautoms ir / ar uždirbtoms pajamoms visose to Lietuvos vieneto pajamose.

Tuo tikslu apskaičiuojama Lietuvos vieneto pajamų suma, į kurią įtraukiamos:

- per deklaruojamą mokestinį laikotarpį uždirbtos ir / ar gautos pajamos, neįskaičiuojant pozityviųjų pajamų, taip pat ne pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo nuostatas nustatytą paskirtį panaudotos gautos paramos sumos ir iš vieno paramos teikėjo grynaisiais pinigais gautos didesnės kaip 250 MGL paramos sumos bei nuolatinių buveinių, esančių EEE valstybėse arba valstybėse, su kurios taikoma DAIS, pajamos;

- per mokestinį laikotarpį iš užsienio vienetų gautų dividendų (tik tų dividendų, kurie apmokestinami Lietuvoje) suma ir nuo šių apmokestinamų dividendų apskaičiuoto pelno mokesčio suma. Tuo atveju, jei vienetas mokestiniu laikotarpiu gavo dividendų iš užsienio valstybės, su kuria taikoma DAIS, ir toje užsienio valstybėje nuo išmokamų dividendų buvo išskaičiuotas mokestis, kurį vienetas atskaitė mokėdamas mokestį nuo dividendų pagal PMI 35 straipsnį ir jį deklaruodamas Dividendų pelno mokesčio deklaracijos FR0640 forma, patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. VA-101 „Dėl Dividendų pelno mokesčio deklaracijos FR0640 formos, jos priedų pildymo ir teikimo taisyklių“, tai tokių dividendų suma, skaičiuojant proporciją PMI 55 straipsnio 2 dalies taikymo tikslais, neįrašoma.

Atitinkamai apskaičiuojamos ir Lietuvos vieneto toje užsienio valstybėje gautos ir / ar uždirbtos pajamos, į kurias, atsižvelgiant į PMI 55 str. 1 dalies nuostatą, turi būti įtraukiami ir iš tos valstybės gauti apmokestinami dividendai (padidinti užsienio valstybėje nuo jų išskaičiuoto ir / ar Lietuvoje nuo jų sumokėto mokesčio sumomis);

2.2. skaičiuojama Lietuvos vieneto mokėtino pelno mokesčio (mPM) suma, kuri nustatoma prie šio straipsnio 1 dalies komentaro 3.3 punkte nustatytos sumos (PM) pridėjus nuo iš užsienio vienetų gautų dividendų jau sumokėto mokesčio (jeigu toks mokestis buvo

sumokėtas remiantis PMĮ 35 straipsniu) sumą ir mokesčio sumą, kuri buvo išskaičiuota ir į biudžetą sumokėta, kai Lietuvos vienetas gavo dividendų iš kitų Lietuvos vienetų (remiantis PMĮ 33 str. 1 dalimi);

2.3. remiantis šios dalies komentaro 2.1 punkte nustatyta proporcija, skaičiuojama Lietuvos vieneto mokėtino pelno mokesčio sumos (nustatytos šios dalies komentaro 2.2 punkte; mPM) dalis, tenkanti jo užsienio valstybėje gautoms ir / ar uždirbtoms pajamoms. Taip nustatoma maksimali suma, kurią galima atskaityti iš Lietuvos vieneto pelno mokesčio sumos (PM), kaip toje užsienio valstybėje sumokėto pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą;

2.4. jeigu Lietuvos vieneto užsienio valstybėje sumokėtų mokesčių suma yra mažesnė arba lygi Lietuvos vieneto mokėtino pelno mokesčio (mPM) sumos daliai, tenkančiai jo toje užsienio valstybėje gautoms ir/ar uždirbtoms pajamoms (kuri nustatyta šios dalies komentaro 2.3 punkte), tai gali būti atskaitoma visa Lietuvos vieneto toje užsienio valstybėje sumokėtų mokesčių suma;

jeigu Lietuvos vieneto užsienio valstybėje sumokėtų mokesčių suma yra didesnė negu Lietuvos vieneto mokėtino pelno mokesčio (mPM) sumos dalis, tenkanti jo toje užsienio valstybėje gautoms ir/ar uždirbtoms pajamoms (kuri nustatyta šios dalies komentaro 2.3 punkte), tai gali būti atskaitoma tik suma, lygi Lietuvos vieneto mokėtino pelno mokesčio (mPM) sumos daliai, tenkančiai jo toje užsienio valstybėje gautoms ir / ar uždirbtoms pajamoms.

Atskaitymui nepanaudotas skirtumas tarp Lietuvos vieneto užsienio valstybėje sumokėtų mokesčių sumos ir Lietuvos vieneto mokėtino pelno mokesčio (mPM) sumos dalies, tenkančios jo toje užsienio valstybėje gautoms ir / ar uždirbtoms pajamoms, į kitą mokestinį laikotarpį nekeliamas, t.y. jis negali būti atskaitomas iš Lietuvos vieneto kito mokestinio laikotarpio pelno mokesčio sumos.

Pavyzdys

Lietuvos vienetas, 2025 m. sausio 1 d. – 2025 gruodžio 31 d. mokestiniu laikotarpiu gavęs ir uždirbęs pajamų Vokietijoje, skaičiuodamas pelno mokesčio sumą, kurią jis turi sumokėti į Lietuvos biudžetą, nori atskaityti Vokietijoje nuo ten gautų ir uždirbtų pajamų sumokėtus mokesčius.

Lietuvos vieneto mokestinio laikotarpio pajamų suma, reikalinga PMĮ 55 straipsnio taikymui, yra 200 000 Eur:

- 160 000 Eur jis uždirbo Lietuvoje, iš kurių 5 000 Eur Lietuvos vienetų išmokėtų dividendų suma = 4250 Eur dividendai + 750 Eur nuo jų išskaičiuotas mokestis, ir
- 40 000 Eur Vokietijoje, iš kurių 20 000 Eur uždirbo vykdydamas veiklą per nuolatinę buveinę, 10 000 Eur gavo už Vokietijoje esančio ir tam Lietuvos vienetai priklausančio nekilnojamojo turto nuomą (šios pajamos gautos ne vykdant veiklą per nuolatinę buveinę Vokietijoje) bei gavo 5 000 Eur dividendų (nuo kurių PMĮ 35 straipsnio nustatyta tvarka sumokėjo 750 Eur mokesčio) ir 5 000 Eur palūkanų už suteiktą paskolą.

Vadinasi, Vokietijoje gautos pajamos sudaro 20 proc. visų Lietuvos vieneto mokestinio laikotarpio pajamų $((40 \times 100\%) / 200)$.

PMĮ nustatyta tvarka skaičiuojamas Lietuvos vieneto pelno mokestis (PM):

- nustatomos visos pajamos, kurios lygios 190 000 Eur, t.y. pajamos Lietuvoje (160 000 - 5 000 (iš Lietuvos vienetų gauti dividendai) = 155 000 Eur) ir pajamos Vokietijoje (40 000 - 5 000 (iš Vokietijos vienetų gauti dividendai) = 35 000 Eur);
- iš nustatytų pajamų atimami PMĮ 11 straipsnyje nustatyti atskaitymai, kurie, tarkime, lygūs 90 000 Eur. Tada apmokestinamasis pelnas bus $190 - 90 = 100\,000$ Eur;
- pelno mokestis (PM) yra $100\,000 \times 16\% = 16\,000$ Eur (pritaikomas mokesčio tarifas).

Lietuvos vieneto mokėtino pelno mokesčio (mPM) suma, reikalinga PMĮ 55 straipsnio taikymui, yra 17 500 Eur, t.y. 16 000 (PMĮ nustatyta tvarka apskaičiuota pelno mokesčio suma; PM) + 750 (mokestis, išskaičiuotas nuo iš Lietuvos vienetų gautų dividendų) + 750 (mokestis, sumokėtas Lietuvoje nuo iš Vokietijos gautų dividendų).

Vadinasi, maksimali Vokietijoje sumokėto mokesčio suma, kuri gali būti atskaitoma iš Lietuvos vieneto pelno mokesčio (PM) sumos, yra 3 500 Eur $((17\,500 \times 20 \text{ proc.}) / 100 \text{ proc.})$.

Tarkime, Lietuvos vienetas Vokietijoje buvo sumokėjęs 3 750 Eur mokesčių (1 000 Eur nuo nuolatinės buveinės uždirbtų pajamų, 2 000 Eur nuo pajamų už nekilnojamojo turto nuomą ir 750 Eur nuo palūkanų). Į šią sumą neįskaitomas tik Vokietijoje sumokėtas mokestis nuo ten gautų dividendų (750 Eur).

Kadangi Vokietijoje sumokėto mokesčio suma yra didesnė už Lietuvos vieneto mokėtino pelno (mPM) mokesčio sumos dalį, tenkančią Vokietijoje gautoms ir uždirbtoms pajamoms, nuo kurių Vokietijoje sumokėtas mokestis gali būti atskaitomas remiantis PMĮ 55 straipsniu, vadinasi, Lietuvos vienetas iš apskaičiuotos pelno mokesčio (PM), t.y. 16 000 Eur, sumos gali atskaityti tik pastarąją, t. y. 3 500 Eur, ir į Lietuvos biudžetą turi sumokėti 13 000 Eur (16 000 – 3 500).

3. Jeigu Lietuvos vienetas mokestiniu laikotarpiu gavo ir/ar uždirbo pajamų tik vienoje užsienio valstybėje, tai šios dalies komentaro 2 punkte nustatyta suma ir yra ta suma, kurią galima atskaityti nuo Lietuvos vieneto mokestinio laikotarpio pelno mokesčio (PM) sumos, kaip užsienio valstybėse sumokėtą pelno mokestį.

3. Jeigu mokesčio mokėtojas per mokestinius metus gauna pajamų keliose užsienio valstybėse, atskaitoma pelno mokesčio suma apskaičiuojama atskirai pagal kiekvieną valstybę, kurioje gautos pajamos.

(Pakeista pagal Pelno mokesčio įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymą Nr.X-1481, 2008-04-08, Žin., 2008 Nr. 47-1748). Galioja nuo 2009-01-01.

Komentaras

1. Jeigu Lietuvos vienetas mokestiniu laikotarpiu gavo ir/ar uždirbo pajamų keliose užsienio valstybėse, tai nuo tų pajamų užsienio valstybėse sumokėtų mokesčių sumos, kurias galima atskaityti iš Lietuvos vieneto mokestinio laikotarpio pelno mokesčio (PM) sumos, pagal kiekvieną valstybę nustatomos atskirai (šio straipsnio 2 dalies komentaro 2 punkte paaiškintu būdu).

2. Visose užsienio valstybėse sumokėtų mokesčių suma, kurią galima atskaityti skaičiuojant Lietuvos vieneto mokestinio laikotarpio pelno mokesčio (PM) sumą, skaičiuojama sumuojant pagal kiekvieną užsienio valstybę nustatytas toje valstybėje sumokėtų pelno mokesčio arba jam tapačių mokesčių sumas, neviršijančias PMĮ nustatyta tvarka apskaičiuotos Lietuvos vieneto mokėtino pelno mokesčio (mPM) sumos dalies, tenkančios toje užsienio valstybėje gautoms ir / ar uždirbtoms pajamoms.

Pavyzdys

Lietuvos vieneto mokestinio laikotarpio pajamos yra 200 000 Eur: 100 000 Eur (50 proc.) jis uždirbo Lietuvoje, 50 000 Eur (25 proc.) Vokietijoje, vykdydamas veiklą per nuolatinę buveinę (sumokėtas mokestis 2 000 Eur), ir 50 000 Eur (25 proc.) Albanijoje, teikdamas paslaugas ne per nuolatinę buveinę (sumokėtas mokestis 10 000 Eur).

Atlikus apskaičiavimus, nustatyta, kad mokestinio laikotarpio Lietuvos vieneto pelno mokesčio (PM) suma yra lygi jo mokėtino pelno mokesčio (mPM) sumai, reikalingai taikant PMĮ 55 straipsnio nuostatas, ir kuri yra 15 000 Eur.

Lietuvos vieneto mokėtino pelno mokesčio (mPM) sumos dalis, tenkanti Vokietijoje uždirbtoms pajamoms, yra 3 750 Eur ($(15\,000 \times 25 \text{ proc.}) / 100 \text{ proc.}$). Vadinas, galima atskaityti visą Vokietijoje sumokėto mokesčio sumą (Vokietijoje sumokėto mokesčio suma (2 000 Eur) yra mažesnė už mokėtino pelno mokesčio (mPM) sumos dalį, tenkančią Vokietijoje uždirbtoms pajamoms).

Lietuvos vieneto mokėtino pelno mokesčio (mPM) sumos dalis, tenkanti Albanijoje gautoms pajamoms, yra 3 750 Eur ($(15 \times 25 \text{ proc.}) / 100 \text{ proc.}$). Vadinas, negalima atskaityti visos Albanijoje sumokėto mokesčio sumos, o leidžiama atskaityti tik 3 750 Eur (Albanijoje sumokėto mokesčio suma (10 000 Eur) yra didesnė už mokėtino pelno mokesčio (mPM) sumos dalį, tenkančią Albanijoje gautoms pajamoms).

Visa užsienio valstybėse sumokėtų mokesčių suma, kurią galima atskaityti iš Lietuvos pelno mokesčio (PM) sumos, yra 5 750 Eur, t. y. 2 000 (Vokietijoje sumokėtas mokestis) + 3 750 (Albanijoje sumokėto mokesčio dalis). Todėl Lietuvos vienetas į biudžetą turi sumokėti 9 250 Eur (15 000 (mokestinio laikotarpio Lietuvos vieneto pelno mokesčio (PM) suma) – 5 750 (užsienio valstybėse sumokėtų mokesčių suma, kurią galima atskaityti)). Susidaręs skirtumas tarp visos užsienio valstybėse sumokėtų mokesčių sumos ir sumos, kurią galima atskaityti iš mokestinio laikotarpio Lietuvos vieneto pelno mokesčio (PM) sumos ($12 - 5750 = 6\,250$ Eur), nekompensuojamas ir negali būti atskaitomas iš Lietuvos vieneto kito mokestinio laikotarpio pelno mokesčio sumos.

3. Jeigu Lietuvos vienetas mokestiniu laikotarpiu gavo ir / ar uždirbo pajamų užsienio valstybėje, su kuria sudaryta ir taikoma tarptautinė dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, ir toje valstybėje nuo tų pajamų sumokėjo mokesčius, tai nuo toje valstybėje gautų ir/ar uždirbtų pajamų sumokėtų mokesčių suma, kurią galima atskaityti iš Lietuvos vieneto mokestinio laikotarpio pelno mokesčio (PM) sumos, nustatoma atskirai pagal kiekvieną toje valstybėje gautų ir / ar uždirbtų pajamų rūšį. Atskirai pajamų rūšiai nustatyta atskaitomo mokesčio suma turi neviršyti Lietuvos vieneto mokėtino pelno mokesčio (mPM) sumos dalies, tenkančios tai Lietuvos vieneto toje užsienio valstybėje gautų ir/ar uždirbtų pajamų rūšiai. Skaičiuojant mokėtino pelno mokesčio (mPM) sumos dalį, tenkančią Lietuvos vieneto užsienio valstybėje gautų ir/ar uždirbtų pajamų rūšiai, į Lietuvos vieneto patirtas sąnaudas, kurios buvo reikalingos toms pajamoms gauti ir / ar uždirbti, neatsižvelgiama.

Lietuvos vieneto užsienio valstybėje, su kuria sudaryta ir taikoma tarptautinė dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, sumokėto mokesčio nuo toje valstybėje mokestiniu laikotarpiu gautų ir/ar uždirbtų pajamų rūšies suma, kuri gali būti atskaitoma iš to Lietuvos vieneto pelno mokesčio (PM) sumos, apskaičiuojama tokiu būdu (analogišku nustatytam šio straipsnio 2 dalyje):

3.1. skaičiuojama proporcija, tenkanti Lietuvos vieneto užsienio valstybėje gautų ir / ar uždirbtų pajamų rūšiai visose to Lietuvos vieneto pajamose.

Tuo tikslu apskaičiuojama Lietuvos vieneto pajamų suma, į kurią įtraukiamos:

- per deklaruojamą mokestinį laikotarpį uždirbtos ir / ar gautos pajamos, neįskaičiuojant pozityviųjų pajamų, taip pat ne pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo nuostatas nustatytą paskirtį panaudotos gautos paramos sumos ir iš vieno paramos teikėjo grynaisiais pinigais gautos didesnės kaip 250 MGL paramos sumos bei nuolatinių buveinių, esančių EEE valstybėse arba valstybėse, su kurios taikoma DAIS, pajamos;

- per mokestinį laikotarpį iš užsienio vienetų gautų dividendų (tik tų dividendų, kurie apmokestinami Lietuvoje) suma ir nuo šių apmokestinamų dividendų apskaičiuoto pelno

mokesčio suma. Tuo atveju, jei vienetas mokestiniu laikotarpiu gavo dividendų iš užsienio valstybės, su kuria taikoma DAIS, ir toje užsienio valstybėje nuo išmokamų dividendų buvo išskaičiuotas mokestis, kurį vienetas atskaitė mokėdamas mokestį nuo dividendų pagal PMĮ 35 straipsnį ir jį deklaruodamas Dividendų pelno mokesčio deklaracijos FR0640 forma, patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. VA-101 „Dėl Dividendų pelno mokesčio deklaracijos FR0640 formos, jos priedų pildymo ir teikimo taisyklių“, tai tokių dividendų suma, skaičiuojant proporciją PMĮ 55 straipsnio 2 dalies taikymo tikslais, neįrašoma.

Atitinkamai apskaičiuojamos ir Lietuvos vieneto toje užsienio valstybėje gautos ir / ar uždirbtos pajamos, į kurias, atsižvelgiant į PMĮ 55 str. 1 dalies nuostatą, turi būti įtraukiami ir iš tos valstybės gauti apmokestinami dividendai (padidinti užsienio valstybėje nuo jų išskaičiuoto ir / ar Lietuvoje nuo jų sumokėto mokesčio sumomis);

3.2. skaičiuojama Lietuvos vieneto mokėtino pelno mokesčio (mPM) suma, kuri nustatoma prie šio straipsnio 1 dalies komentaro 3.3 punkte nustatytos sumos (PM) pridėjus nuo iš užsienio vienetų gautų dividendų jau sumokėto mokesčio (jeigu toks mokestis buvo sumokėtas remiantis PMĮ 35 straipsniu) sumą ir mokesčio sumą, kuri buvo išskaičiuota ir į biudžetą sumokėta, kai Lietuvos vienetas gavo dividendų iš kitų Lietuvos vienetų (remiantis PMĮ 33 str. 1 dalimi);

3.3. remiantis šios dalies komentaro 4.1 punkte nustatyta proporcija, skaičiuojama Lietuvos vieneto mokėtino pelno mokesčio (mPM) sumos (nustatytos šios dalies komentaro 4.2 punkte; mPM) dalis, tenkanti jo užsienio valstybėje gautų ir / ar uždirbtų pajamų rūšiai. Taip nustatoma maksimali suma, kurią galima atskaityti iš Lietuvos vieneto mokestinio laikotarpio pelno mokesčio (PM) sumos, kaip toje užsienio valstybėje nuo tos pajamų rūšies sumokėto pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą;

3.4. jeigu Lietuvos vieneto užsienio valstybėje nuo tam tikros pajamų rūšies sumokėtų mokesčių suma yra mažesnė arba lygi Lietuvos vieneto mokėtino pelno mokesčio (mPM) sumos daliai, tenkančiai jo toje užsienio valstybėje gautų ir / ar uždirbtų pajamų rūšiai (kuri nustatyta šios dalies komentaro 4.3 punkte), tai gali būti atskaitoma visa Lietuvos vieneto toje užsienio valstybėje nuo tos pajamų rūšies sumokėtų mokesčių suma;

jeigu Lietuvos vieneto užsienio valstybėje nuo tam tikros pajamų rūšies sumokėtų mokesčių suma yra didesnė negu Lietuvos vieneto mokėtino pelno mokesčio (mPM) sumos dalis, tenkanti jo toje užsienio valstybėje gautų ir / ar uždirbtų pajamų rūšiai (kuri nustatyta šios dalies komentaro 4.3 punkte), tai gali būti atskaitoma tik suma, lygi Lietuvos vieneto mokėtino pelno mokesčio (mPM) sumos daliai, tenkančiai jo toje užsienio valstybėje gautų ir / ar uždirbtų pajamų rūšiai.

Atskaitymui nepanaudotas skirtumas tarp Lietuvos vieneto užsienio valstybėje nuo tos pajamų rūšies sumokėtų mokesčių sumos ir Lietuvos vieneto mokėtino pelno mokesčio (mPM) sumos dalies, tenkančios jo toje užsienio valstybėje gautų ir / ar uždirbtų pajamų rūšiai, į kitą mokestinį laikotarpį nekeliamas, t.y. jis negali būti atskaitomas iš Lietuvos vieneto kito mokestinio laikotarpio pelno mokesčio sumos.

Jeigu Lietuvos vienetas užsienio valstybėje, su kuria sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, gavo dividendų, nuo kurių juos išmokant buvo išskaičiuotas mokestis, tai, pagal PMĮ 55 straipsnį, toks mokestis negali būti atskaitomas (jis atskaitomas mokant mokestį nuo dividendų pagal PMĮ 35 straipsnio nuostatas).

Pavyzdys

Lietuvos vienetas, mokestiniu laikotarpiu gavęs ir uždirbęs pajamų Juodkalnijoje, skaičiuodamas pelno mokesčio sumą, kurią jis turi sumokėti į Lietuvos biudžetą, nori atskaityti Juodkalnijoje nuo ten gautų ir uždirbtų pajamų sumokėtus mokesčius.

Lietuvos vieneto mokestinio laikotarpio pajamų suma, reikalinga PMI 55 straipsnio taikymui, yra 200 000 Eur:

- 100 000 Eur jis uždirbo Lietuvoje ir
- 100 000 Eur Juodkalnijoje, iš kurių 50 000 Eur uždirbo vykdydamas veiklą per nuolatinę buveinę ir 50 000 Eur gavo atlyginimo už suteiktą teisę naudotis pramoninės nuosavybės objektu.

Vadinasi, Juodkalnijoje uždirbtos ir gautos pajamos sudaro 50 proc. visų Lietuvos vieneto mokestinio laikotarpio pajamų $((100 \times 100 \text{ proc.}) / 200)$, 25 proc. sudaro pajamos iš veiklos per nuolatinę buveinę Juodkalnijoje ir 25 proc. iš Juodkalnijos gautas atlyginimas už suteiktą teisę naudotis pramoninės nuosavybės objektu.

PMI nustatyta tvarka skaičiuojamas Lietuvos vieneto pelno mokestis (PM), kuris lygus 15 000 Eur. Nustatytoji suma naudojama ir nustatant (mPM) proporcijas, reikalingas PMI 55 straipsnio taikymui, kadangi mokestiniu laikotarpiu Lietuvos vienetas jokių dividendų, nuo kurių jau būtų buvęs sumokėtas mokestis, negavo.

Juodkalnijoje sumokėtas mokestis nuo mokestiniu laikotarpiu Lietuvos vieneto ten gautų pajamų yra 10 000 Eur, t. y. nuo pajamų, uždirbtų vykdant veiklą per nuolatinę buveinę, o išmokėtas atlyginimas už suteiktą teisę naudotis pramoninės nuosavybės objektu nebuvo apmokestinamas.

Lietuvos vieneto Juodkalnijoje gautų ir / ar uždirbtų pajamų dvigubas apmokestinimas naikinamas remiantis PMI nuostatomis. Tada maksimali Juodkalnijoje sumokėtų mokesčių suma, kuri gali būti atskaitoma iš Lietuvos vieneto pelno mokesčio (PM) sumos, yra 7 500 Eur $(15 \times 50 \text{ proc.}) / 100 \text{ proc.}$). Kadangi Juodkalnijoje sumokėto mokesčio suma yra didesnė, negu Lietuvos vieneto mokėtino pelno mokesčio (mPM) sumos dalis, tenkanti Juodkalnijoje uždirbtoms pajamoms, tai galima atskaityti tik pastarąją, t. y. tik 7 500 Eur.

4. Neteko galios Lietuvos Respublikos 2008 m. balandžio 8 d. įstatymu Nr. X-1481 (nuo 2009 m. sausio 1 d.)

5. Atskaitymai iš apskaičiuotos pelno mokesčio sumos šiame straipsnyje nustatyta tvarka leidžiami tik tuo atveju, kai yra išduoti užsienio valstybės mokesčio administratoriaus patvirtinti dokumentai apie toje valstybėje per tuos mokestinius metus gautas pajamas ir nuo jų apskaičiuotą ir sumokėtą pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą, jei šis straipsnis nenustato kitaip.

Komentaras

1. Jeigu Lietuvos vienetas per mokestinį laikotarpį gavo pajamų užsienio valstybėje, tai, norėdamas atskaityti iš PMI nustatyta tvarka apskaičiuoto pelno mokesčio sumos toje užsienio valstybėje nuo tų pajamų sumokėto pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą, apskaičiuotą remiantis šio straipsnio 1 - 3 dalimis (arba su atitinkama užsienio valstybe sudarytos ir taikomos tarptautinės dvigubo apmokestinimo išvengimo sutarties nuostatomis), privalo turėti to užsienio valstybės mokesčio administratoriaus patvirtintą dokumentą apie per

lą mokestinį laikotarpį Lietuvos vieneto toje užsienio valstybėje gautas pajamas ir tenai nuo jų sumokėtą (ar išskaitytą) mokestį.

2. Jeigu Lietuvos vienetas mokestiniu laikotarpiu užsienio valstybėje vykdė veiklą per nuolatinę buveinę (pvz., filialą ar kitą nesavarankišką struktūrinį padalinį), per kurią uždirbo pajamų, nuo kurių privalėjo užsienio valstybėje mokėti pelno mokestį ar jam tapatų mokestį, tai užsienio valstybės mokesčio administratoriaus patvirtintame dokumente turi būti nurodyta:

- Lietuvos vieneto, vykdančio veiklą per nuolatinę buveinę (pvz., filialą ar kitą nesavarankišką struktūrinį padalinį) identifikacijos toje užsienio valstybėje numeris (mokesčio mokėtojo kodas, registracijos numeris ar pan.);
- nuolatinės buveinės pavadinimas;
- per mokestinį laikotarpį gautų pajamų suma;
- nuo tos sumos sumokėto mokesčio suma;
- sumokėto mokesčio pavadinimas;
- mokestinis laikotarpis, per kurį dokumente nurodytos pajamos buvo gautos.

3. Jeigu Lietuvos vienetas per mokestinį laikotarpį užsienio valstybėje gavo pajamų, nuo kurių toje užsienio valstybėje jas išmokant buvo išskaitytas pelno mokestis arba jam tapatus mokestis, arba gavo pajamų ne per toje valstybėje esančią savo nuolatinę buveinę (pvz., filialą ar kitą nesavarankišką struktūrinį padalinį), nuo kurių toje užsienio valstybėje sumokėjo pelno mokestį arba jam tapatų mokestį, tai užsienio valstybės mokesčio administratoriaus patvirtintame dokumente turi būti nurodyta:

- pajamas gavęs asmuo (Lietuvos vienetas);
- gautų pajamų suma;
- nuo tos sumos išskaičiuoto (ar sumokėto) mokesčio suma;
- išskaičiuoto (ar sumokėto) mokesčio pavadinimas;
- data ar mokestinis laikotarpis, kuriuo dokumente nurodytos pajamos buvo gautos.

4. Lietuvos vienetas, gavęs užsienio valstybėje pajamų ir atskaitęs nuo tų pajamų užsienio valstybėje sumokėto mokesčio sumą, privalo kartu su metine pelno mokesčio deklaracija pateikti tai patvirtinantį užsienio mokesčio administratoriaus išduotą dokumentą.

Jeigu Lietuvos vienetas dokumentų, reikalingų užsienio valstybėje sumokėto (ar išskaityto) mokesčio atskaitymui, teikdamas metinę pelno mokesčio deklaraciją neturi, tai užsienio valstybėje sumokėto (išskaityto) mokesčio atskaityti negali, tačiau vėliau, turėdamas nustatytus dokumentus, gali kreiptis į apskrities valstybinę mokesčių inspekciją dėl pelno mokesčio perskaičiavimo, kartu pateikdamas patikslintą metinę pelno mokesčio deklaraciją bei pridėdamas visus reikalingus dokumentus.

5. Kadangi iš Lietuvos vieneto PMI nustatyta tvarka apskaičiuotos pelno mokesčio sumos gali būti atskaitoma užsienio valstybėje sumokėto mokesčio nuo toje valstybėje per tuos mokestinius metus Lietuvos vieneto gautų pajamų suma tik tuo atveju, jeigu toks užsienio valstybėje sumokėtas mokestis yra pelno mokestis arba jam tapatus mokestis, todėl Lietuvos vienetas, norėdamas atskaityti užsienio valstybėje sumokėtą mokestį, turi pateikti laisvos formos prašymą, kurioje originalo kalba būtų nurodyta užsienio valstybėje sumokėto mokesčio pavadinimas, šį mokestį nustatančio teisinio akto pavadinimas, data ir numeris. Jeigu mokesčių administratoriui to nepakaktų, jis gali paprašyti viso teisės akto teksto bei jo vertimo į lietuvių kalbą.

6. Lietuvos vienetas iš šio Įstatymo nustatyta tvarka nuo pozityviųjų pajamų, apskaičiuoto pelno mokesčio sumos gali atskaityti pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą, sumokėtą užsienio valstybėje nuo toje valstybėje per tuos mokestinius metus gautų pozityviųjų pajamų, kaip nustatyta šio Įstatymo 39 straipsnio 11 ir 12 dalyse. Atskaitymai iš apskaičiuotos pelno mokesčio sumos šiame straipsnyje nustatyta tvarka leidžiami tik tuo atveju,

kai yra išduoti užsienio valstybės mokesčio administratoriaus patvirtinti dokumentai apie užsienio valstybėje per tuos mokestinius metus gautas pajamas bei nuo jų apskaičiuotą ir sumokėtą pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą ir kai Lietuvos vienetas vietos mokesčio administratoriui pateikia ar nurodo kontroliuojamojo užsienio subjekto:

- 1) pavadinimą ir buveinės adresą;
- 2) valdytojų sąrašą (jeigu tai kontroliuojamasis užsienio vienetas);
- 3) balansą bei pelno ir nuostolių ataskaitą;
- 4) gautų pajamų ir nuo jų apskaičiuoto ir sumokėto pelno mokesčio ar jam tapataus mokesčio sumas;
- 5) pozityviųjų pajamų sumą;
- 6) nuo pozityviųjų pajamų sumokėtų mokesčių įrodymus.

(KEISTA: 2018 12 06 įstatymu Nr. XIII-1697 (nuo 2019 01 01))

Komentaras

1. Kadangi kontroliuojantis Lietuvos vienetas faktiškai pozityviųjų pajamų negauna, o šios pajamos tik laikomos gautomis tam, kad, remiantis PMĮ nustatyta tvarka, būtų teisingai apskaičiuotas Lietuvoje mokėtinas pelno mokestis, todėl užsienio valstybėse sumokėto pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio nuo kontroliuojančio Lietuvos vieneto pozityviųjų pajamų suma, kurią galima atskaityti iš Lietuvos vieneto pelno mokesčio nuo jo pozityviųjų pajamų sumos, skaičiuojama atskirai, neatsižvelgiant į šio straipsnio 1 - 5 dalių nuostatas.

2. Nuo į kontroliuojančio Lietuvos vieneto pajamas įtrauktų pozityviųjų pajamų užsienio valstybėje sumokėta pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio suma, kurią galima atskaityti skaičiuojant to Lietuvos vieneto pelno mokestį nuo jo pozityviųjų pajamų, nustatoma remiantis PMĮ 39 str. 11 ir 12 dalimis.

3. Kontroliuojantis Lietuvos vienetas, įtraukęs kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamas į savo pajamas ir norėdamas atskaityti nuo tų pajamų užsienio valstybėje sumokėto mokesčio sumą, privalo turėti dokumentus apie užsienio valstybėje per atitinkamus kontroliuojamojo vieneto subjekto mokestinius metus gautas ir uždirbtas pajamas bei nuo jų apskaičiuotą ir sumokėtą mokestį. Dokumentai išvardyti ir jų pateikimo tvarka paaiškinta šio straipsnio 7 dalies komentare.

4. Kadangi iš Lietuvos kontroliuojančio vieneto PMĮ nustatyta tvarka apskaičiuotos pelno mokesčio sumos gali būti atskaitoma užsienio valstybėje nuo jo pozityviųjų pajamų sumokėto mokesčio suma tik tuo atveju, jeigu toks užsienio valstybėje sumokėtas mokestis yra pelno mokestis arba jam tapatus, todėl Lietuvos vienetas, norėdamas atskaityti užsienio valstybėje sumokėtą mokestį, kartu su 7 dalyje nustatytais dokumentais turi pateikti savo parašytą laisvos formos pažymą, kurioje originalo kalba būtų nurodyta užsienio valstybėje sumokėto mokesčio pavadinimas, šį mokestį nustatančio teisės akto pavadinimas, data ir numeris. Jeigu mokesčių administratoriui to nepakaktų, jis gali paprašyti viso teisės akto teksto bei jo vertimo į lietuvių kalbą.

7. Šio straipsnio 6 dalyje nustatytus dokumentus Lietuvos vienetas pateikia centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka.

Komentaras

1. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos viršininkas 2002 m. lapkričio 21 d. [isakymu Nr. 332](#) „Dėl kontroliuojamo užsienio vieneto mokesčio nuo pozityviųjų

pajamų sumokėjimo dokumentų pateikimo taisyklių” patvirtino kontroliuojamojo užsienio vieneto mokesčio nuo pozityviųjų pajamų sumokėjimo dokumentų pateikimo taisyklės.

2. Kontroliuojantis Lietuvos vienetas, PMĮ nustatyta tvarka įtraukęs kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamas į savo pajamas, kaip pozityviasias pajamas, ir norėdamas atskaityti nuo tų kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų užsienio valstybėje sumokėto pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą, privalo turėti šiuos dokumentus:

- užsienio valstybės mokesčių administratoriaus patvirtintą dokumentą apie kontroliuojamojo užsienio subjekto užsienio valstybėje per atitinkamus mokestinius metus gautas ir uždirbtas pajamas ir nuo jų apskaičiuotą bei sumokėtą pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą;

- kontroliuojamojo užsienio subjekto finansinę atskaitomybę: balansą bei pelno ir nuostolių ataskaitą. Tokių dokumentų kopijos privalo būti kontroliuojamojo užsienio vieneto patvirtintos;

- užsienio valstybės mokesčio administratoriaus patvirtintą pažymą, kurioje nurodytas kontroliuojamojo užsienio subjekto pavadinimas, jo buveinės adresas, valdytojų sąrašas (vardai, pavardės, asmens kodai, adresai, telekomunikaciniai rekvizitai);

- užsienio valstybės mokesčio administratoriaus patvirtintą pažymą, kurioje nurodoma kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų, įtrauktų į kontroliuojančio Lietuvos vieneto pajamas ir laikomų jo pozityviosiomis pajamomis, suma atitinkamoje užsienio valstybėje ir pateikiamas nuo pozityviųjų pajamų toje užsienio valstybėje sumokėto pelno mokesčio arba tapataus mokesčio sumos apskaičiavimas;

- kiti dokumentai, įrodantys, kad atitinkamoje užsienio valstybėje nuo kontroliuojamojo užsienio subjekto pajamų, įtrauktų į kontroliuojančio Lietuvos vieneto pajamas ir laikomų jo pozityviosiomis pajamomis, sumokėtas pelno mokestis arba tapatus mokestis, jeigu aukščiau nurodytų dokumentų nepakanka, kad būtų galima teisingai nustatyti užsienio valstybėje apmokestinimą ir į kontroliuojančio Lietuvos vieneto pajamas įtrauktą kontroliuojamojo užsienio vieneto pajamų sumą ir nuo jų apskaičiuotą bei sumokėtą pelno mokesčio arba tapataus mokesčio sumą. Tokių dokumentų kopijos privalo būti patvirtintos užsienio vieneto.

3. Kontroliuojantis Lietuvos vienetas, įtraukęs kontroliuojamojo užsienio vieneto pajamas į savo pajamas, kaip pozityviasias pajamas, ir atskaitęs nuo tų kontroliuojamojo užsienio vieneto pajamų užsienio valstybėje sumokėto pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą, privalo išvardytus dokumentus pateikti kartu su metine pelno mokesčio deklaracija.

Jeigu kontroliuojantis Lietuvos vienetas dokumentus, reikalingus nuo jo pozityviųjų pajamų užsienio valstybėje sumokėto mokesčio atskaitymui, gauna ir/ar įformina jau pateikęs metinę pelno mokesčio deklaraciją, tai jis gali kreiptis į apskrities valstybinę mokesčių inspekciją dėl pelno mokesčio perskaičiavimo, pateikti patikslintą metinę pelno mokesčio deklaraciją bei pridėti visus reikalingus dokumentus.

4. Jeigu Lietuvos vienetas turi kelis kontroliuojamuosius užsienio vienetus, kurių pajamas PMĮ nustatyta tvarka privalo traukti į savo pajamas, kaip pozityviasias pajamas, ir nori atskaityti nuo tų pajamų užsienio valstybėse sumokėtus mokesčius, tai tam reikalingus dokumentus apie kiekvieną kontroliuojamąjį užsienio vienetą pateikia atskirai.

8. Neteko galios Lietuvos Respublikos 2008 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. X-1481 (nuo 2009 m. sausio 1 d.).

